Štev. 172. V Ljubljani, v soboto, 29. julija 1911. Leto XXXIX.

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . K 26·—
za pol leta „ . „ 13·—
za četrt leta „ . „ 6·50
za en mesec „ . „ 2·20
za Nemčijo celoletno „ 29·—
za ostalo inozemstvo „ 35·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24·—
za pol leta „ . „ 12·—
za četrt leta „ . „ 6·—
za en mesec „ . „ 2·—
V spravi prejemanja mesečno K 1·90

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . „ 13 „
za trikrat . . . . „ 10 „
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petitvrsta (72 mm) 30 vinarjev.

Izhaja:
vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6. Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Slovensko-hrvaško edinstvo.

Zadnji čas so se na avstrijskem jugu izvršili pomenljivi politični dogodki. Na Hrvaškem so se za skupno saborsko delo združili vsi pravaši, ki so bili dozdaj razdeljeni v dve skupini: ono okoli »Hrvatskega Prava« in Starčevičevo pravaško frakcijo. K tej novi edinstveni stranki so pa pritegnili tudi pravaše iz Dalmacije. Čuje se pa, da je mnogo upanja, da se združita »Zajednica« in »Udruga« v Bosni na podlagi skupnega programa. Na ta način bi bilo doseženo toli zaželjeno zjedinjenje vseh Hrvatov, ki stoje na temelju hrvaškega državnega prava.

To zjedinjenje je epohalnega pomena za Jugoslovane. Pomisliti je treba, da so združeni pravaši sklenili delati sporazumno s »Hrvaško-slovenskim klubom« na Dunaju, v katerem so na enakem programu združeni poslanci Vseslovenske Ljudske Stranke in dalmatinske stranke prava. S tem je podana enotna smer narodni politiki Hrvatov in Slovencev. Cilj te politike je edinstvena jugoslovanska državna skupina pod habsburškim žezlom, kakor jo zajamčuje pragmatična sankcija, cetinjska pogodba in druge historične listine in kakor jo zahteva naravni razvoj teh narodov ter skupni blagor vse naše države.

Pomen skupne pravaške stranke dobro umevajo tudi Nemci. Zato se »Tagespost«, glasilo alpskih Nemcev, tako zelo nad konferenco pravaških strank in njihovo solidarnostjo s Slovenci razburja. »Tagespost« se, kakor sama piše, boji, da ne bi se s tem zrušila nagodba z Ogrsko in da ne bi Slovenci in Hrvati pod vodstvom dr. Šusteršiča res storili velik korak naprej k zjedinjeni Jugoslaviji. Tudi je »Tagespost« v skrbeh, da ne bi se s tem okrepil »klerikalizem« in zatirali Srbi.

Kakor se vidi, ima »Tagespost« zoper hrvaško-slovensko pravaško edinstvo iste razloge, kakor naši in hrvaški liberalci. Vse to pa seveda ne hrvaškega, ne slovenskega ljudstva ne bo zadrževalo, da ne bi z vsemi silami delalo slejkoprej na združenje jugoslovanskih dežel na označenem temelju. Združene Hrvaške in Slovenije se pa nimajo ne Srbi, ne Mohamedanci nič bati, ker katoliška Jugoslavija nima niti najmanj namena kratiti komurkoli versko in politično enakopravnost v tem okviru. Mi smo trdno prepričani, da bomo ta svoj cilj dosegli in da ne bo to samo Jugoslovanom v korist, ampak vsem avstrijskim Slovanom sploh in pa celi Avstriji ter vsem njenim narodom. Nemci ne bodo s tem prav nič prikrajšani, samo svoje sanje o nadvladi nad Avstrijo bodo pač morali opustiti. In to bo zanje ravno tako zdravo, kakor za nas.

Zato pa pozdravljamo skupno pravaško akcijo na Hrvaškem in izrečno naglašamo, da tudi hrvaški pravaški listi pomen Slovencev v tej akciji priznavajo in le v združitvi z nami vidijo uspeh za svoje težave. Tudi to je veselo znamenje. Doslej nas Hrvati niso zadosti upoštevali, zdaj pa je hvalabogu čisto drugače. Naše težnje so se znatno približale svojemu uresničenju. Kar se pa naših in hrvaških liberalcev tiče, bo šla naša politika slejkoprej preko njih.

Na prvo veliko skupščino „Slovenske Straže“!

Bliža se 24. avgust, ko bomo pregledali svoje vrste in dali račun o svojem delu. Eno leto dela je za nami, pred nami pa tisoč in tisoč potreb domovine. Treba bo novih delavcev, novih načrtov, novih izdatnejših sredstev, da bo »Slovenska Straža« lahko v silnih potezah vršila svojo nalogo. Prvi dan tabora jugoslovanske katol. mladine naj se zberejo na prvi veliki skupščini vsi dosedanji zvesti in zastopniki vseh krajev domovine, kjer še ni prodrla organizacija za delo »Slovenske Straže«. Hočemo namreč, da bodi ta skupščina glasen klic k ustanavljanju novih podružnic, da čimprej dosežemo svoj cilj: **V vsaki župniji podružnica »Slovenske Straže«.**

Zato vabimo vse, ki jim je blagor domovine na srcu, ta dan na prvo veliko skupščino »Slovenske Straže«, da se potem njeno delo podvoji, poživi in kmalu prinese narodni meji dovolj odporne sile, celemu ljudstvu pa lepše dni. Pridite vsi, dobromisleči in ljubeči! Za domovino, za obmejne brate!

Osrednje vodstvo »Slov. Straže« v Ljubljani.

Podružnicam.

Vabimo na prvo veliko skupščino »Slovenske Straže«. Skrbite, da bo od vsake udeležba velika, kar je lahko, ker bo gotovo iz vseh krajev veliko udeležnikov pri taboru jugoslovanske katoliške mladine. Posvetujte se o veliki skupščini! Opozarjamo na § 12. podružničnih pravil, ki pravi:

»Na veliki skupščini sme podružnica ali pismeno ali pa po svojih zastopnikih stavljati nasvete in pritožbe, katere pa mora predložiti vsaj 14 dni prej društvenemu vodstvu.«

Tedaj do 10. avgusta morate staviti svoje predloge. Ta dan bo zadnja seja osrednjega vodstva, ki mora vse predloge pregledati. Prosimo, da se v veliki meri poslužite svojih pravic, toda bodite točni.

Za skupščino izdamo brošuro o delu »Slovenske Straže«, katera se razdeli med vse udeležnike tabora jugoslovanske mladine in se tudi podružnicam razpošlje. V brošuri priobčimo tudi statistiko svojih podružnic, število njihovih članov in prispevkov. Zato je pa nujno potrebno, da one podružnice, ki še niso poslale statističnih pol, to store z **obratno pošto,** če nočejo nam in sebi storiti te neprijetnosti, da bo v brošuri, ki bo v tisoč in tisoč izvodih šla po celi domovini, za njihovim imenom ostal prazen prostor, spričevalo pomanjkljive zavednosti in discipline. **Pošljite statistične pole takoj!**

Nova podružnica se ustanovi v Kotmarivasi na Koroškem. Bog živi podružnico! Koroška, vedno naprej!

Kako delajo naši narodni sovražniki.

Od meje, 27. julija 1911.

Neverjetno skoraj je, kako postopa »Südmarka« in njeni naseljenci ter obširna protestantovsko »Südmarkina« korupcija v krajih, kjer se je ta gnjusoba enkrat do dobra ukoreninila.

Št. Ilj v Slovenskih goricah in kraji proti zahodu in od tam proti Mariboru so tako nesrečni, da je ravno tja zanesla kleta »Südmarka« nešteto gorja.

Dvoje sredstev pomaga »Südmarki« do uresničenja njenih »vzvišenih« ciljev: denar in alkohol in s tema dvema združeni enaki pripomočki. Da bi dobili čim več slovenskih posestev, se poslužujejo vseh dovoljenih in nedovoljenih sredstev. Da so marsikatero posestvo res le nekako po sili dobili v roke, to je znana stvar. Kjer pa ne preslepi Slovenca blesteče zlato, kjer tudi grožnje in nasilnosti nimajo svojega uspeha, tam sežejo po drugem, boljšem pripomočku: po demoralizaciji ljudstva.

»Südmarka« gleda najprvo, da ji pridejo v last vse važnejše gostilne; če jih pa kje ni, pa se ustanovijo. Oblasti gredo seveda tem tujcem na roke in koncesija se dobi za par tednov. Ali so to gostilne? Kaj še! Prave turške beznice, po domače »pajzeljni«, kjer se zbira vsa domača in »Südmarkina« sodrga. Pleše se ne samo ob nedeljah in praznikih, ampak večinoma vsako noč. Vino in šnops tečeta po mizah, kvarta se tako dolgo, dokler je kaj cvenka, in sicer najbolj prepovedane hazardne igre, a kar je najhujše: uboga, v tak »pajzelj« zapeljana mladina, bodisi nemška ali slovenska — zapravlja svojo poštenost. Satan v podobi alkohola, plesa in igre pomaga »Südmarki« ugonabljati — naš obmejni slovenski rod.

In v take lokale se vabijo mladi posestniki ali sinovi na uprav zvijačen način. Najprve se povabi dotičnika na kako kupčijo, potem na kozarec vina, za kozarcem pride liter, potem vpijanjenje, nazadnje pa igra, pri kateri se prvekrati dotičnemu Slovencu-domačinu nalašč pripusti, da dobi v igri kako večjo svoto dobička, samo da se ga priklene.

To se ponavlja večkrat zaporedoma in nazadnje, ko je siromak že v mreži igralske strasti — pa ga začnejo skubiti. Če zaigra zadnji vinar, mu takoj radevolje posodi gostilničar denar. In tako jadra domačin v — prepad, ki so mu ga nastavili »Südmarkovci«. Zopet drugega lovijo z ženskami. Kako se postopa zopet tukaj, je največjega obsojanja vredno. Ko so fanta ali moža upijanili, pa mu nastavijo — žensko. Koliko nesrečnih so napravili »Südmarkovci« ravno na ta način.

Zopet drugi se ne more pri domačih lahko ženiti. Temu takoj preskrbijo »bogato« nevesto Nemko. Hiše, nekdaj strogo slovenske, so sedaj last nemškega naroda. Enemu je zopet sila za denar. Takoj ga dobi pri njih. Kdor pa se drži trdno, kdor noče imeti stika s temi korumpiranimi razmerami, ta pa mora čutiti premnogokrat nemško silo! Tožbe, zabranjevanje potov, prepiri pri mejah, zabavljanje itd., mu grenijo poprej mirno življenje.

Südmarkovci slikajo Slovencem, kako veselo je biti Nemec: »Mi dobimo denarja, kolikor ga hočemo, vi Slovenci pa nič; mi smo dobili posestva, kje pa vam kdo kaj dá; za nami stoje mogočni gospodje, a vi ste osamljene reve.« Tako in enako spravljajo agenti »Südmarkini« naše ljudstvo ob zadovoljnost.

— — — — — — — — — — — — — —

A gotovo je, da »Südmarkina« drevesa ne bodo zrasla do neba. Hvala Bogu so taki pomilovanja vredni Slo-

LISTEK.

Peter Puščoba gre po svetu.

Malenkost. Spisal L. R.

V resnici mu je bilo ime Peter Podgornik. Toda tisto pusto popoldne, ko je sedel v svoji mračni sobi, strmel na belo polo popirja pred sabo in kratil čas s tem, da je pisal svoje ime v vseh mogočih legah in pisavah nanjo, tisto popoldne se mu je izlilo nenadoma iz peresa: Peter Puščoba.

Skoraj prestrašil se je prvi hip. A takoj nato se je zasmejal, vrgel pero pod mizo in vskliknil: »Resnično, jaz sem Peter Puščoba. In ne samo danes, tudi včeraj sem bil Peter Puščoba, ves ta teden, ves ta mesec, vse leto sem Peter Puščoba, prav od takrat, odkar sem izgubil pogum in vero v življenje in životarim samo tja vendan.«

Zagledal se je v strop in vesel je bil tega svojega novega imena. Kako bi se sploh mogel imenovati drugače v tej sobi, v kateri je stanoval? Prvič je bila cela hiša v židovskem delu mesta, v nekdanjem getu, v zviti, ozki ulici, v kateri so gledala okna prekanjeno drugo v drugo in se režala vrata s kramarskim nasmehom v človeka, prav tako kakor njih nekdanji prebivalci, ki so se pa že davno razkropili po mestu v visoke, lepe palače, v svetle ulice, v katerih ni več židovskega, razen napisov nad bankami in trgovinami. Drugič je bilo edino okno sobe, v kateri je samotaril Peter, obrnjeno na malo dvorišče, ki je merilo dva metra po dolgem in dva po črez. Tretjič je bil košček neba, ki se je svetil nad delom strehe sosednje hiše, ki je bila nižja, zakrit z oblaki in deževne kaplje so padale s strehe v cinast žleb v enakomernem taktu melodije dolgega časa: tek, tek — — — — tek, tek . . .

Peter se je spomnil, da je pravzaprav pomlad. A kakšna pomlad! Dež in veter, kostanji se bojijo cvetja, ulice so mokre, hladne, ljudje pusti, dolgočasni.

In Peter Puščoba se je domislil, da je že slišal to pomlad kukavico peti. Toda ali je bil on kriv, da ni imel tedaj niti groša v žepu, da ni imel niti ene želje in da je bila vrhutega tista kukavica lesena ptica, ki je kukala v uri, ki jo je bila kupila Petrova gospodinja ravno tiste dni v starini in jo obesila v najtemnejši kot sobe?

»Ah, to ni nič!« — je vzkliknil Peter, vstal in se odločil, da pojde malo ven. Ogrnil je suknjo, vzel dežnik, zaklenil sobo in se po strmih polževih stopnicah spustil do vrat na ulico.

Toda kam?

Ozrl se je proti nebu. Dež je bil ponehal, oblaki so jadrali urno preko neba, tuintam se je smejal košček modrine med njimi. Nemara se še zjasni. Pogledal je po ulici, ki je bila vsa polna popoldanskega razpoloženja deževne nedelje. Gostilne po pritličjih so mu pele čast in slavo. Ventilatorji so brneli, vmes se je mučil gramofon na eni strani z »Mladimi vojaki«, na drugem kraju pa se je prepiral z dekletom, ki »Na vrtu zelenem sedi«. Daleč tam doli pa je razbijal orkestrion v zakajeni beznici, pred katero je stala gruča vojakov, čepice na glavi postrani, v ustih viržinke, iz katerih so se vlekle tenke črte dima kvišku.

»Srečni ljudje!« je pomislil Peter in skoraj jih je zavidal za njih klavrno veselje.

»Ali bi šel tudi jaz v gostilno?«

Toda kaj ga čaka tam? Dolgčas, neumnost. Prišla bi natakarica, pozdravila ga in povprašala, kaj naroči in ali bo to neznosno vreme že enkrat končalo. Ko bi izpil prvo četrtinko, bi prišla domača hči, sentimentalna Marica, in ga lepo prosila, naj naroči še drugo, sedla mu nasproti in ga vprašala, kako je z literaturo, ali je že bral pretresljivi roman o »Grofici beračici«.

Morda bi bilo drugače. Tam bi že sedel Petrov znanec Blaž . . . toda kako se že piše? Nič — Blaž Hudobija — je na kratko končal Peter svoje premišljevanje — če sem jaz Puščoba, je on Hudobija . . . — Tam bi torej sedel in mu začel pripovedovati, da je sit življenja, da misli že na kak primeren konec. Leta študiranja so že šla rakom žvižgat, pisarne so krvavo dolgočasne, lasje so mu začeli izpadati . . . In bliža se vojska, prav gotovo, v časopisih je črno na belem — in on nima še zadnje vaje za sabo. In kaj bi se človek mučil, ko se resnično ne izplača? Mati je od žalosti nad Blažem umrla, živ krst mu več ne zaupa, kaj bi torej storil vsakdo, ki bi bil na njegovem mestu?

Peter ni mislil na odgovor, marveč na konec večera. Končalo bi se vse v kavarni ob kavi in konjaku. Blaža bi prešle samomorilne misli, kvasil bi vse druge neumnosti, krogle bilarda bi smukale po zelenem platnu, se zadevale ena v drugo, ropotale včasih na tla, revije in časopisi bi se režali nemo v dim in v električno luč, v kotu bi reševala študentarija s širokimi gestami probleme življenja. In nenadoma bi Blažu zlezla brada na prsi, roke bi mu zdrknile mrtve ob stolici proti petam. Peter Puščoba bi pa ob spečem prijatelju nadaljeval svoje pusto premišljevanje, kaj je vsega tega treba, kako bi

venci, ki se udinjajo »Südmarki«, silno redki; imamo še mi dokaj zdravega ljudstva. In to je naše upanje. Pač pa je gotovo, da bode akcija Südmarkovcev že v doglednem času prijadrala do — konca. Südmarkovci uničujejo gozde, vinograde, sekajo sadno drevje za drva, hiše zanemarjajo, pijančujejo leto in dan ter izrabljajo v največji meri »Südmarkin« denar.

Ampak dvoje reči, zanešeni po »Südmarki«, hudo škodujete našemu ljudstvu: Mnogi se nam pogubijo, demoralizaciji cvete pšenica in delavske moči so se neprimerno podražile, ker Südmarkovci plačujejo po trikrat več za delavca, hlapca ali deklo, kot more dati kmet. Omeniti pa moram, da so te razmere samo tam take, kjer so naseljenci »Südmarkini« dokaj močni.

Upamo, da bo po našem izobraževalnem delu boljše!

Brezdelje v Ameriki.

List »Ave Marija« za mesec julij prinaša sledečo notico, ki se glasi:

V Ameriki imamo za delo jako slabe čase. Stotisoči so brez dela in brez kruha. Zlasti po velikih mestih je veliko delavstva brez dela. Vsako jutro srečuješ lahko cele trope takih siromakov, ki hodijo od tovarne do tovarne, od delavnice do delavnice ter si iščejo dela in kruha. In dostikrat preidejo meseci in meseci, predno se dobi delo. Pa še takrat dostikrat le za malo časa, par tednov, potem pa zopet postopanje ali pohajkovanje. Žalostna slika brezdelja se vidi posebno v New-Yorku. Na stotine delavcev vidiš lahko vsako jutro že pred četrto uro pred tiskarnami, kjer čakajo prvih izdaj jutranjih listov. Ko jih dobe, vsak hitro pregleda vse oglase za delo in potem se vse te množice razkrope po vseh delih mesta za delom. Vsak gre tja, kjer se mu zdi najbolj verojetno, da se bo kako delo dobilo. Malo kasneje se jih vidi že zbirati enako na stotine krepkih močij pred delavnicami in pred tovarnami, ki so dale kak oglas. Tu se morajo postaviti v vrsto, tako da kdor je preje prišel, ta pride tudi preje na vrsto. Delodajalec potem izbira izmed teh stotin, kateri se mu zdi najprimernejši za njegovo delo. Dvesto jih je morda več časa čakalo, delo je pa dobil morda eden ali dva. Ostali pa hite zopet drugam, po drugem oglasu. Morda kak hišni gospodar potrebuje poprave vrat ali oken, ali zidu, ali kake druge malenkosti. Najceneje je, ako dá oglas v list, da potrebuje enega ali dva delavca, ki morata pa vse orodje seboj prinesti. Zjutraj predno bo vstal, čakala jih bo že cela vrsta in ga prosila za delo.

Kdor torej hoče sam sebi dobro, naj nikar ne hiti sem! Le kdor je pripravljen delati na polju, po raznih farmah (kmetijah) na vzhodu, ta dobi še delo. Kdor pa misli iskati dela po tovarnah ali po mestih, se bo pa bridko varal, ako bo prišel sem. K temu poročilu pridenemo še to, da svarimo vse tiste, kateri se nameravajo izseliti v Ameriko, ako nimajo od svojih sorodnikov in znancev natančnega poročila o sigurnosti za delo, naj se nikar ne podajajo na tako daljno pot. S tem si le zmanjšajo premoženje in postanejo taki siromaki, da se sami sebi smilijo. Torej ostanite raje na svoji rodni zemlji in se doma poprimite krepko dela! Če se doma polovico toliko trudite in trpite, kakor bi morali v Ameriki, si gotovo toliko prislužite, da bodete gotovo lahko izhajali in si še kaj prihranili.

Nadalje piše list sledeče:

Preiskava na Ellis Islandu se bo začela drugi mesec, kakor so poročali listi. Koliko je resnice na tem, ne vemo. Upajmo, da se bo vendar enkrat konec naredilo samolastnemu in brezsrčnemu početju z ubogimi naseljenci. Ne samo listi tujih jezikov, temveč tudi angleški listi so obsojali početje z naseljenci in večinoma vsi, ki so o tem pisali so poudarjali, da je tako početje sramota za našo državo in sramota za dvajseto stoletje. Komisar je pisal dolgo pismo na pristojno mesto, v katerem trdi, da je vse očitanje neutemeljeno in da se preiskave ne boji. On je odvetnik po svojem stanu in bo izkušal dokazati, da so vse trditve proti njemu neutemeljene. Nemški dnevnik »Morgen-Journal« pa pridno zbira potrebne dokaze za svoje trditve in pozivlja vse, katerim bi se bila zgodila kaka krivica na Ellis Islandu, da se naj oglasijo. Tako upajmo, da se bo tudi na »otoku solz« izpremenil duh in neznosne razmere. Kolikor nam je znano, je tudi več naših rojakov podalo s prisego potrjene izjave za dokaze proti sedanjemu početju na otoku.

Naročajte se na amerikanski list »Ave Marija«, za jugoslovanske izseljence.

Rafaelova družba.

Liberalci za nezmernost.

Goriče pri Kranju, 25. julija 1911.

V »Slovenskem Narodu« z dne 18. julija 1911, št. 162, pod zbadljivim napisom: »Inspiciranje Marijinih devic«, blati tukaj vsem znani »flikar« liberalnih časopisov gospoda Janeza Kalana, škofijskega vodjo Marijinih družb, z njim vred vso duhovščino, Marijini družbi in vse druge poslušalce. Cenjeni bravci naj se prepričajo sami iz nepristranskega poročila o prihodu g. Jan. Kalana, o surovih, neutemeljenih primkih, s katerimi je napolnjen zgorajšnji dopis.

V nedeljo, dne 16. julija, je bival med nami gospod vodnik gibanja družbe treznosti. V svojih domoljubnih govorih nam je risal pogubonosne posledice alkoholizma samo iz gospodarskega in socialnega stališča.

Premoženjsko dobro stanje je gotovo prvi pogoj zdravega gospodarstva vsakega naroda. Naše ljudstvo pa leto za letom izmetava milijone za nepotrebno, škodljivo tuje blago, posebno za strupeni špirit. Svoje govore je govornik podprl s statističnimi dokazi v številkah in podobah, izdelanih od v to poklicanih svetnih čuvajev zdravja in blagostanja, ne od duhovnikov. Škoda 100 milijonov kron, ki jih približno žrtvujejo Slovenci telesnemu in dušnemu morilcu — alkoholu! Škoda toliko mož, mladeničev, žena, deklet, celo otrok, ki si pokvarijo najvažnejše dele telesne, n. pr. srce, želodec, pljuča, jetra, obisti in možgane, da polnijo bolnišnice, norišnice, jetnišnice, mrtvašnice in nakladajo ogromne stroške občinam, deželi! — Sklepno bodril je govornik poslušalce, naj posvetijo svoje moči domači zemlji, ki ima — za vse zadosti tečne hrane, zdrave pijače, obilnega zaslužka; ni potreba siliti v tuje kraje, tam hlapčevati tujčevi peti, zapiti in zapraviti svoj dom in zemljo s ponarejeno brozgo in tujim blagom.

Da je odkril gospod govornik najbolj skelečo rano zdravja in blagostanja našega naroda, pričajo vsi trezno misleči poslušalci, ki so vztrajali pri vseh govorih z zanimanjem in odobravanjem, celo šolska mladina, žene in dekleta, kako šele možje in fantje. Zato gotovo zaslužijo pohvalo, če so se odločili vsak v svojem stanu in poklicu delovati na sebi in drugih za omejitev tolikanj nesrečne nezmernosti, ki je grobokop slovenskega naroda, rakova bolezen življenja in premoženja. Hvala tudi gospodu govorniku za njegov trud, katero so mu izrekli končno tudi najbolj veljavni možje in fantje.

Kako more podtikati liberalni dopisun, da je prišel g. J. Kalan »flikat« in popravljat, poslan od škofa, kar je duhovski fanatizem zagrešil pri samoumoru Neže Konc, ko še črhnil ni o nesrečnici besedice, o kateri vedo razun dopisnika vsi ljudje, da je bila slaboumna že dolgo časa in večkrat zatrjevala, da bode storila nekaj posebnega in ne živela več dolgo.

Je-li gospod J. Kalan bahač, katoliški farizej, hujskač, če se je ljudstvu predstavil, mu povedal o namenu svojega prihoda, da mu ljubezen do naroda narekava njegove govore, zato ne išče nobene časti, nobenega dobička! Kaj pomenijo psovke: »marinarji in marinarice« Marijinim družabnikom, ki jim pisun v zlo šteje pogostni prejem svetih zakramentov in apostolsko delo, posebno na polju zdržnosti? Slednjič pljuje za svojimi lastnimi rojaki domačini »Fej!«, ki ga je sam najbolj potreben, in jim pravi »kalini«, ki so poslušali g. Kalana, ne pa kalina »Naroda«, »Jutra« in »Slovenskega Doma«. Res, — čedni »reševatelji« naroda so naši liberalci!

Idrijske novice.

i **Odhodnica šolskega nadzornika g. Novaka.** Velika dvorana Didičevega hotela je bila zadnjo nedeljo zopet napolnjena. Poslovili smo se namreč od obče priljubljenega bivšega učitelja g. Josipa Novaka, kateri odhaja na častno mu podeljeno mesto šolskega nadzornika v Kočevje. Predsednik kat. delavske družbe, g. dekan Arko, se je v imenu družbe poslavljal ter kazal na vrline in zasluge g. Novaka na šolskem in izobraževalnem polju sploh. 15 let je deloval g. Novak v Idriji, bil je duša katoliške delavske družbe, vodil je največkrat sam prireditve, igre in druge zabave in vselej je bilo občinstvo zadovoljno z vsem. Užival je neomejeno zaupanje povsod. Celo nasprotniki so mu morali priznati, da je vzoren učitelj in značaj skozi in skozi. Kako je bil čislan, nam je najlepše pokazala obilna udeležba pri odhodnici. Celo iz sosednjih župnij smo opazili odlične osebe, znamenje, da je bil g. Novak priljubljen tudi izven Idrije. Slednjič se mu je zahvalil g. dekan za ves trud in napor pri obilnem delu za procvit kat. delavske družbe in mu zatrdil, da vzame lahko to zavest seboj, da ni zastonj delal, najbolje plačilo pa mu je tukaj ljubezen, ki ga bode vezala tudi v tujini z nami. Slednjič se je zahvalil g. dekan tudi gospej Novakovi za trud in sodelovanje pri družbi in pri odseku za cerkveno opravo in vošil obema obilo blagoslova. Učitelj A. Šabec je slavil g. Novaka kot učitelja in človeka. V imenu Orlov sta se poslavljala gg. Treven in Jazbar in mu zaklicala krepki »Na zdar!« Ker je g. Novak tudi za abstinenco mnogo deloval, se mu tudi v tem oziru v šaljivem govoru zahvali J. Kanduč. Govorili so še J. Kavčič v imenu krščanskega delavstva, Šinkovec v imenu odseka Slovenske Straže in F. Liker v imenu bratovščine »Prijateljev presv. Srca«. Gospod nadzornik se je slednjič zahvalil vsakemu govorniku posebej ter omenil, da to kar je storil, je bila le njegova dolžnost. Brzojavno sta se poslovila g. katehet Oswald in župnik Gnjezda iz Velike Doline. Močan pevski zbor in društveni orkester pod vodstvom neumornega g. Grudna sta svojo nalogo častno rešila, tako da je čas le prehitro potekel. Bil je res lep večer, a težilo nas je dejstvo, da izgubimo tako odličnega, zvestega in delavnega somišljenika.

i **Novi jamski predstojnik.** Ta teden je došel iz Most na Češkem novi jamski predstojnik in namestnik rudarskega ravnatelja g. svetnik Hermagor Pirnat. G. svetnik je Slovenec iz Spodnjega Štajerja.

Jeseniške novice.

j **Železniška uprava** zida na Jesenicah novo personalno hišo, ki bo ena največjih stavb na Jesenicah.

j **C. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici** še sedaj ni rešilo ubogih 25 Humrovih in socialno demokraških reklamacij zoper občinski imenik. Celo orožniki so morali baje hoditi okrog reklamirancev ter poizvedovati o njihovi volivni opravičenosti. Če se to ne pravi ljudi šikanirati, potem pa ne vemo, kako naj imenujemo to početje. Saj vendar noben človek ne vidi rad, da ga obiskujejo orožniki. Da ima pa ravno Humer moč, pri glavarstvu kaj takega inscenirati, se nam zdi neumevno. — Potem pa imajo nekateri radovljiški gospodje še čelo, da trdijo, češ, jeseniški župnik in gerent sta kriva, da ni toliko časa volitev. To se vendar pravi govoriti neresnico. Kdo pa ne reši reklamacij? Pripravam za jeseniške obč. volitve se že cel svet smeje. Zato hočemo, da je kmalu konec teh priprav, pa naj volitve izidejo tako ali tako. Vis. c. kr. deželna vlada pa naj da radovljiškemu glavarstvu nekoliko para, da se bo hitrejše gibalo.

j **§ 19.** novega občinskega volivnega reda za vojvodino Kranjsko pravi jasno: »Politično okrajno oblastvo mora paziti na to, da se vse priprave za volitev izvrše pravočasno, tako, da po preteku volivne dobe more novi občinski zastop pričeti poslovati.« Kar naj si blagovolijo merodajni in prizadeti gospodje zapisati v album!

j **Kdaj bodo torej na Jesenicah občinske volitve?** Tega danes ni še nikomur dano vedeti, kakor za sodnji dan ne. Kadar bo rešena prva reklamacija, potem bomo približno izračunali, kdaj bo odrešenih še ostalih 24, če bo namreč volivni aparat vozil vedno z enakomerno hitrostjo. Po sedanje soditi, upamo, da bomo v petih letih že kaj naredili, ako ne pride vmes kak drug strojevodja. Zanimivo!

človek pač lepo in primerno živel, če bi le hotel in mogel, če bi ne bilo kavarn in prijateljev in dolgočasja.

»Ne, v gostilno ne grem, pojdem na izprehod,« se je odločil Peter.

Obrnil se je proti mestnemu drevoredu. Šel je prek trga in se nasmehnil Herkulu na vodnjaku, ki je visoko vihtel svojo gorjačo nad kamenitim levom, ki je miroljubno strmel na curek vode, ki mu je šumel izmed polomljenih zob v okroglo korito — toda ne, v škaf, ki ga je ravnokar podstavilo slabo oblečeno dekletce.

Polagoma je stopal Peter dalje in sam ni vedel, kdaj ga je sprejel drevored v svoj mrak. Po dežju je bilo še vse sveže, s kostanjev se je odcejala voda po širokih listih, včasih je padla še kaka velika kaplja na gladka tla, nekje so vreščali vrabci — povsod je plaval vonj še skrite pomladi.

In pesem o pomladi je pela tudi velika lajna, ki jo je vrtel mož, ki je imel leseno nogo, svetlo kolajno na prsih in žalostne črne oči. Peter mu je vrgel groš v klobuk in romal dalje.

Pestunje in dekle v belih prazničnih oblekah so hitele mimo njega, pet, šest deklet skupaj, držeč se pod pazduho, smejaje se vsakemu vrabcu, vsakemu solnčnemu žarku, vsakemu človeku, ki se je upal pogledati v njih razposajene oči.

Kjer se cepi drevored na dve strani, se je gnetla med dvema kostanjema gruča ljudi, otrok, vojakov, dekel. Iz njih srede je žuborel glasen smeh, ki je zvabil tudi Petra bližje.

Stegnil se je in se zagledal prek svetlih in temnih frizur, prek čepic in slamnikov z rdečimi in belimi rožami in s pisanimi trakovi v odprtino podolgastega zaboja, kjer se je nekaj vršilo, kar je vzbujalo pozornost in smeh te nedeljske razigrane družbe.

»Ah — Kašperl in njegova slavna družba!« se je skoraj na glas zasmejal Peter in se spomnil davnih dni, ko je še kot bosopet deček gledal ob sejmu v domačem trgu nekaj podobnega.

»Kašperl . . . Kašperl . . . Kako bi to spako krstil slovenski?« — je premišljeval in gledal malega junaka v cunjati suknjici, ki je kimal z glavo, da je veselo pozvanjal zvonček na njegovi špičasti kapici.

Ni se mogel domisliti, kako bi ga imenoval, a videl je, da je Kašprl vrl junak .Spretno je postavil na oderček mizico in par stolčkov, se poklonil bradatemu Turčinu, ki se je priklatil nenadoma iz kota, sedel mogočno za mizo, razgrnil velikanski časopis in se zatopil v branje. Nenadoma je imel Kašperl v rokah pavovo pero in začel nagajati beročemu neverniku prav hudobno. Ta se je branil in otepal, a Kašperl ga je ščegetal za vratom in po glavi, poskakoval veselja in nemara bi se bil na glas režal, če bi bil mogel.

A kazen je morala priti. Iz ozadja se je nenadoma dvignila glava čudne zverine — nemara naj bi bila krokodil — potuhnjeno se je bližala k mizi, žrelo se je nenadoma odprlo in Turčin je izginil v njem s časopisom in s stolom vred.

Kašperl je kar odskočil strahu. A zverina je vohala dalje krog mize in kloptala z gobcem, kakor bi tolkel s podplati starih copat po mizi. Kašperl je privlekel iz kota svoje orožje — lesen bat — in se postavil v bran.

»Ar Dunaj, zdaj ga pa lopne!« se je zasmejal od srca rdečeličen vojak.

In res, Kašperl je tolkel in bil na vso moč pošast po glavi, a ta se je za njegove udarce prav malo zmenila. Junaček je že omagoval, a še ena rešilna misel mu je prišla na pamet.

Izpustil je bat, pograbil bližnji stol ga vrgel zverini v nenasitno žrelo. Za tem drugega, tretjega . . . Ostala je le še miza, a zver ni bila še sita. Tudi mizo je pohrustala in ostal je še Kašperl z batom. Obupan ga je zopet pograbil in tolkel požrešnega krokodila s poslednjimi silami, a vse zaman. Uvidel je, da je pogin neizogiben. Zavihtel je zadnjič svoj bat in ga treščil pošasti v žrelo in slednjič skočil sam med strašne zobe. Krokodil je zadovoljno zacmakal, junaček je storil neslavni konec in z njim tudi cela predstava.

Razdrapan možakar, ki je bil gledališčni ravnatelj, režiser, dramaturg in dramatik v eni osebi, se je prikazal iz zaboja in pobral plačilo od radodarnega občinstva. Tudi Peter mu je vrgel desetico v klobuk in se obrnil.

»Da, tako se zgodi človeku, če izgubi voljo in moč — življenje ga požre . . .« je zamrmral.

»Ah! gospod Peter! Dober dan!« ga je pozdravil nenadoma srebrn dekliški glas.

Peter se je skoraj ustrašil. Zmeden se je odkril in odzdravil: »Klanjam se, gospodična Emica!«

Podala mu je roko v pozdrav.

»Kako se vam godi? Že toliko časa vas nisem videla. Kaj delate, kako živite?« ga je vprašala.

»To bi bila predolga zgodba, da bi vam vse naenkrat povedal. Ali mi dovolite, da vas spremim? Potem vam povem, kako životarim.«

»Prosim!«

»Kje ste pa bili, če smem vprašati?«

»Na pokopališču. Očetu in mater sem nesla prve rože na grob.«

Njen glas je bil postal nenadoma resen in žalosten.

Peter se je domislil prošlih lepših dni, ko je večkrat mislil na to dekle, ki je šlo ob njegovi strani. Tedaj se mu je zdelo, da bi bil zanjo storil vse, kar bi želela, dasi ji ni nikdar tega povedal. A zdaj ni bilo več tega. Dolgčas in puščoba, omahovanje in brezdelje, nezaupnost vase in v življenje mu je izbrisalo te misli iz srca. Kolovratil je svojo klavrno pot proti neslavnemu koncu in le še včasih je sanjal o njej kakor o zvezdah, ki niso zasijale.

»Torej, povejte mi, kako je z vami! Slišim in vidim, da hodite čudne poti.

Državni zbor.

Dunaj, 28. julija 1911.

Bančna predloga.

Zbornica je danes v drugem in tretjem branju brez premembe odobrila bančno predlogo. Drugi teden jo odobri še gosposka zbornica in s tem je bančno vprašanje rešeno do leta 1917., ko se obnovi avstro-ogrska nagodba. Ali bodo tedaj Mažari še dovolili skupno banko, o tem danes ni mogoče prorokovati.

Dogodki v Drohobiču.

Ob 3. uri je zbornica zopet nadaljevala razpravo o krvavih dogodkih v Drohobiču v Galiciji, kjer je zaradi enega mandata bilo ustreljenih 26 oseb. Danes ob pozni uri bode razprava končana. Obveljal bode brezdvomno poljski predlog, da vlada strogo preiskuje vso stvar in kaznuje tiste, ki so zakrivili krvoprelitje.

Draginja.

Jutri bode zadnja seja pred počitnicami, ako pojde vse po dogovoru. Zbornica mora še rešiti poročilo o draginji, predlog socialnih demokratov glede ministrske obtožbe in nujne predloge za državno podporo vsled uim. Danes so v draginjskem odseku voz zvrnili po nerodnosti. Socialni demokrat Reumann je predlagal, naj odsek iz vseh predlogov pritrdi samo njegovemu, ki meri na to, da vlada dovoli neomejen uvoz argentinskega mesa brez določenega časa, ne oziraje se na ugovor ogrske vlade.

Češki agrarec Špaček pa zahteva, naj se odsek posvetuje tudi o predlogih, ki nameravajo povzdigo živinoreje. Mladočeški poslanec Čech predlaga, da se dovoli Srbiji uvažati več mesa in živine, nego dovoljuje trgovinska pogodba. Špačekov predlog je bil odklonjen s 24 glasovi proti 20. Brezstidni demagogi glasujejo torej proti temu, da bi vlada pospeševala živinorejo in s tem zagotovila konsumentom cenejše meso. Obveljala pa sta predloga Reumannov in Čechov, da se dovoli neomejen uvoz argentinskega in srbskega mesa. Kako kratke pameti so mnogi ljudje, kažejo tudi sklepi draginjskega odseka. Neštevilnokrat so vlada, poslanci in razni listi, ki ne izrabljajo draginje v strankarske namene, naglašali, da v zmislu avstro-ogrske nagodbe naša vlada brez dovoljenja ogrske ne sme dovoliti uvoza raznih živil iz vnanjih držav. Ta pogodba je zakon, ki ga je odobril in podpisal vladar. Dobro pa vemo, da so v ogrskem parlamentu v večini agrarci, ki odločno branijo svoje koristi. Torej je ves boj za argentinsko meso smešna komedija raznih krščenih in nekrščenih judov in demagogov. Recimo, da jutri tudi zbornica sprejme Reumannov in Čechov predlog, ga vlada ne more izvršiti, ker ima po zakonu vezane roke. Toda »vulgus vult decipi, ergo decipiatur«, in tepci so bili in bodo na svetu. Žal, da so večkrat v večini.

Narodno-gospodarski odsek

je danes odobril trgovinski pogodbi s Črno goro in portugalsko republiko. Dr. Krek je bil zopet izvoljen za poročevalca o kartelih.

PREDLOGI.

Odškodnina občinam.

Poslanec Žitnik in tovariši so predlagali: Posli občin v prenešenem delokrogu se množe od leta do leta in s tem tudi delo, odgovornost in denarna bremena za občine in njih urade. Državna uprava vedno nove posle nalaga občinskim uradom; množe se pismene rešitve, dostavljanja in raznovrstne poizvedbe. Obenem rastejo tudi izdatki občin za zgradbe in vzdrževanje šolskih poslopij. Občine že več ne morejo prenašati teh bremen, ker država večinoma ne dovoljuje nobenih odškodnin za razne posle v prid države. Z ozirom na to podpisani predlagajo: »Vladi se naroča, da občinam za dela v prenešenem delokrogu dovoljuje odškodnine in podpore za šolske zgradbe; v ta namen naj vlada vsako leto postavi v državni proračun primerno svoto.«

Vipavska železnica.

Poslanec Žitnik in tovariši so predlagali: »Vladi se naroča, naj čimpreje vse potrebno ukrene, da se Vipavska železnica od Ajdovščine dalje podaljša po vipavski dolini in zveže z južno železnico pri Postojni; ako bi bilo iz kateregakoli vzroka nemogoče, naj se vipavska železnica zveže z nameravano progo državnih železnic Štanijel—Postojna.«

Pripomnim, da je že zagotovljena državna cesta od Postojne čez Hrušico do Podkraja. Za to cesto se posebno zanimajo vojaški krogi, ki so obljubili jako znatno podporo. Seveda ta cesta letos in morda tudi drugo leto ne bode še gotova, na kar kot zastopnik okraja opozarjam prizadete kroge. Načrt pa je že gotov, zagotoviti je treba še razne prispevke v pokritje stroškov. Toliko pa je skoraj gotovo, da neposrednim interesentom ne bode treba prispevati. Samo malo potrpljenja!

Pogozdovanje.

Poslanec Žitnik je dalje predlagal in obširno utemeljeval zahtevo, da so več let davka proste vse parcele, ki se nanovo pogozde.

Za vinogradnike.

Žitnik, Hladnik in dr. Benkovič obširno utemeljujejo predlog, da vlada odpiše vsa vinogradnikom do konca 1910 dana posojila za obnovitev po trini uši uničenih vinogradov.

Interpelacije.

Dr. Krek in tovariši so danes vložili interpelacijo na trgovinskega ministra: 1. Ali hoče vlada vztrajati pri načelih, ki so bila oficielno razložena v 20. zasedanju, osobito da se navzlic vsem mahinacijam avstrijske družbe v New-Yorku ista ne podpira? 2. Ali hoče vlada krepko podpirati zgradbo jugoslovanskega doma v New-Yorku? 3. Ali hoče vlada v jeseni predložiti zbornici načrt zakona v varstvo izseljencev, ki je bil napovedan v prestolnem govoru?

Dr. Benkovič in tovariši interpelirajo vlado glede olajšanja koncesij za stavbinske obrte na kmetih. Štajerski deželni odbor je namreč edini v Avstriji, ki se brani na podlagi § 6., zakona z dne 26. grudna 1893, dovoljevati olajšave za podelitev koncesij, četudi mu je deželni zbor to naročil. Obenem sta dr. Benkovič in Roškar predlagala, naj se dotični zakon tako izpremeni, da dotične olajšave dovoljuje c. kr. namestništvo po zaslišanju deželnega odbora, ne pa na predlog deželnega zbora.

Podpore vsled uim.

Pišek je predlagal državno podporo po toči in povodnji oškodovanim posestnikom v občinah Poljčane, Brezno itd. v mariborskem okraju.

Dr. Jankovič je vložil predlog za podporo po toči oškodovanim v občini Imeno in soseščini kozjanskega in šmarskega okraja ter prošnjo občine Tokačevo-Topole.

Poslanec Jaklič za ceste in železnice.

V današnji seji so poslanec Jaklič in tovariši vložili predlog za podržavljenje državne ceste Škofeljca—Velike Lašče—Ribnica—Kočevje—Petrinja, dalje predlog, da vlada pritisne na upravo dolenjskih železnic, da se napravi kolodvor v Žlebiču, postajališče v Lipovcu in razširi postajališče v Stari cerkvi pri Kočevju v kolodvor. Vložili so predlog za zgradbo dolenjske transverzalne železnice in dalje proti Jadranskemu morju.

Vpokojeni delavci in delavke tobačnih tovaren.

Gostinčar in dr. Krek sta vložila danes interpelacijo, naj se že provizionirani delavci in delavke c. kr. tobačnih tovaren ne silijo več k delu.

Slika nam kaže lego Agadirja, najboljšega pristanišča ob marokanski južni obali. Agadir ima splošno zelo slikovito lego ob južno-zahodnih izrastkih pogorja Atlasa, 120 km južno od znanega pristanišča Mogador in 10 km severno od izliva Vadi Susa. Tukaj so Portugalci leta 1500 v varstvo svojega ribištva sezidali utrdbo Santa Cruz, okoli katere so pozneje zgradili mesto. Leta 1536. so to mesto svojili Marokanci ter ga spremenili v važno trgovsko luko. V novejšem času je Agadir igral samo še vlogo carinske postaje za blago, ki prihaja iz Sahare, ker ga je prekosilo pristanišče v Mogadoru. — Kakor znano, je nedavno Nemčija odposlala svojo vojno ladjo »Panther«, da varuje svoje »gospodarske koristi« in se vprašanje o Maroku vedno bolj zapleta.

Tretji shod na Velehradu.

Velehrad, 27. julija 1911.

II.

Do 300 zborovalcev se je že zbralo na Velehradu. Ob pol 11. uri se je pripeljal olomuški nadškof Bauer, ki bo jutri ob 6. imel pontifikalno sveto mašo. Popoldne ob 3. uri se je pričel shod s slovesnim klicanjem sv. Duha in z blagoslovom. Po cerkvenem opravilu, ki ga je imel državni poslanec prelat dr. Stojan, se je pričela prva javna seja. Na predlog predsednika moravskega Apostolstva sv. Cirila in Metoda dr. Stojana, ki je shod otvoril in pozdravil zborovalce, se izvoli za protektorja shoda nadškof Bauer, za častnega predsednika solunski škof grško-katoliškega obreda Epifanij Šanov, za dejanskega predsednika dr. Stojan. Nadškof dr. Bauer pozdravlja ob navdušenem ploskanju zborovalce: »Kot škof tega kraja, kamor ste prišli na delo, ki sta ga pričela sv. Ciril in Metod, Vas najiskreneje pozdravljam. Od najrazličnejših strani ste se sešli sem, da vsak po svojih močeh pomagate pri tem velikem delu združitve med vzhodno in zahodno cerkvijo, da se spolni beseda Onega, ki je želel, da naj bo en hlev in en pastir. Ničesar bolj ne želim, kakor da bi vse zborovalce podpiral sveti Duh in da izročimo ta shod varstvu preblažene Device Marije in sv. apostolov Cirila in Metoda. Naj bi se Vaše število množilo, Vaši uspehi naj rastejo; zato Vam zopet in zopet kličem: Pozdravljeni!«

V istem smislu pozdravlja shod solunski škof Šanov in grško-katoliški opat iz Grottaferate; konec svojega govora, ki ga govori v klasični latinščini, predlaga, naj velehradski shod izvoli poseben odsek, ki naj bi proučeval vzhodne obrede in našel njihovo prvotno čisto obliko. Predlog se izroči posebnemu odseku. Nato prebere predsednik brzojavni pozdrav lvovskega rusinskega škofa Septickega, ki je radi bolezni zadržan. Odobri se predsednikov predlog, da se mu pošlje brzojavna zahvala in udanostna brzojavka v Rim.

Nato pride na vrsto referat Vasilija Goeken, tajnika pravoslavnega prošta Malceva v Berolinu. Ker na shod ni mogel priti, bere njegov referat dr. Fedorov. Goeken obdeluje vprašanje: »Se li more izvršiti združitev med rimsko katoliško in vzhodno cerkvijo?« Na to vprašanje odgovarja

---

skoraj bi rekla, da ste obupali nad bodočnostjo . . .« je izpregovorila Emica po dolgem molku.

»Uganili ste, gospodična,« je odgovoril Peter.

In začel ji je pripovedovati, da je sramotno pogorel pri izpitu pred enim letom, da se mu ne ljubi več se ukvarjati s študijami, da ne veruje več v življenje in da bo pač živel do smrti tako ali tako.

Cela izpoved je bilo to pripovedovanje in Peter je sam čutil, da je reven, pomilovanja vreden grešnik, študent, kakor jih je mnogo, ki se človeku na prvi pogled smilijo. In pričakoval je pomilovanja, ki bi mu bilo iz Emičinih ust kakor tolažba, ki jo da mati nesrečnemu otroku.

A mesto pomilovanja je pričakal grajo.

»Da vas ni sram, gospod Peter, da ste tako malodušen človek! Saj vas je sama sentimentalnost! Res, če je to plod študiranja in šole in življenja, potem dam svojega brata rajši za kovača, kakor pa da bi šel študirat!« je z odločnim glasom govorila Emica.

Zazdela se mu je občudovanja vredna, velika, pogumna. Ona — sama na svetu, dan na dan mehanično delo v pisarni, samo da preživi brata in sebe — in ta pogum, to veselje, to zaupanje v bodočnost! On pa s talenti in izkušnjo v življenje, fant, ki bi bil lahko mož — pa Peter Puščoba!

»Resnično, gospodična — sram me je!« je skesano priznal.

In zdaj je prišla tolažba.

»A ni še vseh dni konec, poslušajte mojo — prošnjo!«

Umolknila je za hip, Petra je tako čudno prevzel zvok te besede: mojo — prošnjo . . .

»Idite in poboljšajte se!«

Luči so se užigale po ulicah, ko sta se razstala pred hišo, kjer je stanovala Emica.

»Slušal vas bom. Vse popravim, in če se mi posreči, se vrnem in vam povem!« se je poslovil Peter. — — —

In drugi dan je Peter Puščoba odpovedal stanovanje, se odtrgal od vsega preteklega in šel po svetu . . .

»Moj Buh, Dolfe! Kašn s pa ti?« začudu sm se gespud placrešpehtari, ke sm ga ta perukat zagledu ud bliz uskublenga ket Martinuva gus. »Oh, kok s biu preh fletn, ke s mou še kusmata brada; zdej s pa pr svet glih tak, ket tist mož pr svetmo Flerjan, ke voda vn pluje, če ni glih prevelika suša.«

»Na morm pumagat,« zajamru je Dolfe in tku žalastn glava nagnou, kokr snica, kedr ta douga poje. »Brada je mogla preč, pa če b šou zavle tega tud ceu svet cegrunt.«

»Pa ja je blu le škoda, a ne?«

»I kaj ja na bo! Ampak kaj pa čm, ke sm mou take naprijetnast iz no.«

»Ja, a se t je kašna nasnaga nardila not? Murde se ja je kej ud tistga prjel, ke s guvuru dol pu Dulejnskem pred vulitvam? No, pa zavle tega b t ja na blu treba dat preč. Sej b lohka uzev kašna mudrocarca, de b t ja preštrglala, kokr žima preštrgla; pa b use vn spraula.«

»Nis zadeu, Pepe! Tist, kar sm jest pu Dulejnskem guvuru, tist je šlu use u lft. Kokr sa vulitve pukazale, se še tisteh ni prjel, ke jm je blu namenen, kuku se če pa pol moje brade prjet, ke ji use skp nč am ni šlu. Tu je use druh uržah, de sm se mogu ločt ud moje brade.«

»No, pa puvej! Kua uš tle cenclou?«

»Če s že tku ferbčen, t pa puvem, de je sam mlek uržah, de sm s mogu ksiht sfaušat; sam mlek. Če b mleka na blu, pa b se jest še dons lohka štreku iz brada pu Iblan«.

»Pe na z luč; kua če bet mlek uržah? Mlek je nadoužen!«

»No, viš; glih ta nadoužen mlek je uržah, de sm jest brez brade. Nadoužen mlek, ke sa ga prnesle mlekarce na plac, sm jest zlivu u kanale in mlekarce u ukolc sa s tu zamerkale in zatu se jest nism upu ceu puletje dle iz mesta kokr na šišenska plat du Kankarata, na savska plat du hotaliriske kusarne, na dulejnska plat du Plankarja, na notrajnska plat pa du Bobnčka; pa še tle sm zmeri iz straham ukul sebe gledu ud kere plati m u kašna prletela pu grb al pa ukul ušes. In viš, Pepe, tu ni špas; zdela u te uručin bt tku rekoč prklenen na mestn zidanje in gledat kuku se druh Iblančani hodja u ukolca hladit in žeja gasit. Ja tu nisa mačkene souze, prjatu!«

»E, tku hedi pa mende spet nisa naš ukulčani. Men se ni še nekol nč žouga sturl, pa sm že velik ukul ubredu.«

»Ti nč na veš! Lej, jest sm enkat, tu je blu glih ene par dni pred volitvam, šou zavle vulitu vole mal tlela gor preke Sau pugledat, če b se dala kašna štima ujet za nas. In lej: kokr stopm u ena hiša in nardim kulkr mugoče prjazen ubraz, ke zagledam ena punca — — —«

»Aha; s pa gvišn mislu, de s u tiršpetal?«

»Kaj še! Še duteknou se ja nism, pa začne ta mrcina na use pretege upit: »Ata, ata! Tula je tist mož, ke je pustu men mlek na cesta vn zlit!« In ata je prletu u en sap ukul enga vogla, prjeu me za kumat in moj frakšešelci sa zletel u lft in jest iz nim in ke sm

Goeken: da. Kristus je ustanovil eno cerkev in pri zadnji večerji molil za njeno edinost. Resnica pa resnici ne more nasprotovati. Glavna ovira združitve je primat rimskega papeža, kateremu priznavajo pravoslavni samo »primatum honoris«, prvenstvo časti, a ne tudi prvenstvo vrhovnega učeništva. Druge razlike so odvisne ali od dogmatične razlage (filioque), ali pa so samo disciplinarne.

Po Goekenovem referatu bere p. Špaldak spis p. Claeys Bouaerta iz Bruselja: »Kateri psihološki pogoji pridejo v poštev pri onih, ki se hočejo v znanstvenih vprašanjih zediniti?« V globoko zamišljenem referatu izvaja pisatelj vzroke, ki vodijo na znanstvenem, zlasti na versko-znanstvenem polju v zmoto ter opisuje pogoje, katere moramo vpoštevati, ako hočemo nasprotnike pripeljati iz zmote do resnice.

Ker je čas pošel, se je prva javna seja zaključila. Ob pol 6. uri se prične prva teoretična sekcija. Za predsednika se ji izvoli Albert Palmieri, asumpcionist iz Rima, najbolj simpatična oseba celega shoda. Prepotoval je večkrat Rusijo in kot sad svojih študij je izdal epohalno delo: »Pravoslavna dogmatika v primeri s katoliško«. Izšel je šele prvi zvezek. Palmieri govori celo vrsto jezikov, razume tudi slovensko. V tej teoretični sekciji je dokazoval Rus dr. Fedorov, da pravoslavni teologi v svojih spisih proti katoličanom delajo kakor protestantje, taje vsaj deloma tradicijo, ki jo imamo shranjeno pri sv. očetih in si ravno s tem spodkopavajo tla, na katerih stoje. V živahno in zelo zanimivo debato so posegali Palmieri, Jugie iz Carigrada, D'Herbigny iz Pariza, gališki Rus dr. Malinjak.

V drugem delu teoretične sekcije obravnava dr. Fedorov napako pri pravoslavnih, ki pri katoliških bogoslovcih ne ločijo bogoslovske razlage od tega, kar je strogo verska resnica.

Iz hospica pri Sv. Duhu na Bohinjskem jezeru.

Drugo leto se je sedaj odprla hiša, namenjena osobito duhovnom, da si v vročem poletnem času, osobito ob počitnicah, v mirnem zatišju okrepe živce in oddahnejo od celoletnega napora. Duhovsko podporno društvo za ljubljansko škofijo je napravilo moderen hotel tik ob Bohinjskem jezeru, ki komaj otvorjen, pa že kaže, kako zelo je bil potreben. Sedaj je vedno tu okoli 20 duhovnikov, eni prihajajo, drugi se vračajo pokrepčani na svoj delokrog. Ta teden smo pri skupnem kosilu konstatirali zastopnike kar iz petero škofij. Bogato je bila zastopana tržaška, primerno goriška, lavantinska, eden celo iz samboteljske in iz ljubljanske več. Tu se je res pokazalo, da sobratov ne loči ne gorato hribovje, ne prostrana ravnina, ne gleda se ne na dostojanstvo, ne na profesuro ali doktorat, vsi so res bratje v skupnem soglasju, našteval̑oč eden drugemu svoje težave, a tudi uspehe, iščoč si svèta, sočutja pri zastopnikih raznih deželâ. Vsak, ki je zapuščal naš tusculum, je zatrjeval, da se drugo leto, če le mogoče za več dni semkaj na oddihljej poda. Ni čuda! Slikovita in divjeromantična okolica, mirno jezero, ki te tako ljubko vabi se kopati ali voziti po njem, izprehodi ob jezeru ali v senčnati okolici, potem pa še naš hotel! Na verandi se zberejo k skupnemu kosilu in večerji vsi gosti, potem se razgube vsaki na kraj, ki mu je ljubši, ali se kramlja na verandi, v pritličju v dvorani ali v postranski sobi. V obeh nadstropjih je 26 okusno opravljenih sob, da človek ne pogreša nobene stvari. Kako času primeren je novi hotel za nas duhovne, ki po celoletnem naporu v šoli, pisarnah ali v pastirstvu potrebujemo odmora. V domačem kraju ni miru, ako so tudi počitnice, šolski otroci odpravljeni in poljsko delo odvrača ljudi od duhovna. Treba je vsaj za nekoliko dni iz hiše, izpremeniti zrak, občevati tudi s tovariši, katerih drugače morda ni videl že leta in leta. Tu se pa nudi krasna prilika, odpočiti se od stanovskega dela, umiriti si živce, ohladiti utrujene možgane. Vozovi švigajo vedno na postajo ali iz postaje, železnica ima toliko vlakov, da če tudi enega zamudiš, se uro pozneje lahko z drugim odpelješ in na kolodvoru čaka ali omnibus ali drugi vozniki, da te za zmerno nagrado v dobri pol uri dovedejo pred hospic, kjer te ljubeznjivo pozdravi že nekaj stanovskih letoviščarjev. Kdor more še letos si v krasnem, zdravem gorskem zraku odpočiti za nekaj dni, naj ne zamudi ugodne prilike, za drugo leto naj si pa tako urede, da zamore vrstoma večina duhovnikov dospeti na oddihljej v hišo, katero si je duhovsko društvo samo omislilo. Pisec teh vrstic je letos prvič tu, a izkušal bode vsako leto vsaj nekaj dni tu prebiti, in vsakteri, ki odhaja zopet na službeno mesto, kliče odhajajoč ostalim: Ako letos več ne pridem, povrnem se gotovo drugo leto.

„Slovenska Straža."

Slomškov dar čez 20 K:

Matija in Tomaž Tavčar, novomašnika, Sv. Lenart nad Škofjo Loko, 40 kron. — Duhovniki na sestanku v Braslovčah dne 24. julija 90 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

W. Stmeršek, Trbovlje, 6 K. — Na občnem zboru savinskega okrožja Orlov in na ljudski veselici pri Sv. Petru v Savinjski dolini se je nabralo na predlog g. soproge deželnega poslanca Terglava 11 K 9 h. — Pri zadnji objavi pomotoma 1 K premalo objavljeno — darovano po g. J. Zupanc, župniku v Goričah, 2 K.

Prispevek podružnic:

Podružnica v Kranju 240 K.

Iz nabiralnika:

Iz nabiralnika podružnice »Slov. Straže« v Celovcu 121 K.

mal k seb pršou, sm pa sprevidu, de ležim zraven hiše na kupe gnuja. In sam Buh ga bod zahvalen, de nism na kej tršga prletu. Al tekat sm mou še brada kusmata, veš Pepe. Če b jest tekat na mou kusmate brade, pa b me punca na spuznala in ata b me pustu pr gmah. Viš, de se m še zdej puzna trinajst žeblu tlela zad, tu je use brada uržah«.

»Ja, tu je mogl bt pa res narodn. Pa kua te je pa urah nesu u ukolca štime luvit; sej ste vndr zmeri upil, de jh mate že u Iblan tulk, de na veste kam iz nim. Tu je bla tud sama pužrešnast.«

»Pužrešnast glih ne; tu se na more rečt. Pa sej veš: ker se kej ujame je dobr — — —«

»No, zatu s pa tud ujeu! Če je blu tist dobr, pa ti sam ta nar bulš veš; jest na morm čez tu sodet.«

»Kua u dobr, ke sm ene šternajst dni pu tistem šantou.«

»Kuku pa zdej, ke nimaš več brade? A zdej se pa nč več ukulčanu na bujiš? A misleš, de sam ta kusmate ldi suvražja, ta pulberane pa ne?«

»Tist glih na mislem! Par kucin še nubenga ni rešil, de b jh na dubu pu grb, če je biu nadležen. Ampak mlekarce me u ukolc več na puznaja, de sm jest tist, ke sm jm mlek vn zlivu; zatu pa grem lohka brez skrbi tud čez šranga.«

»Kaj pa, če b te spuznale! Pa b jh spet fasu!«

»Zavle tega bod pa kar brez skrbi. Unkat sm u Draulah pr Kuvač tku šunkn natepavu in se iz cvičkam zalivu, de se m je kar ud brade cedil. In kmetu je blu pouhn ukul mene: tud ene par mlekarc sm zamerku med nim; pa nubene žoubesede m ni nubedn reku. Mlekarcam sm se še clu dupadu, kokr se m je zdel; zatu ke sa se zmeri ukul mene smukale in se m muzale, kokr mačke, kedr maja kašna mš u grif.«

»Ti, pol bod pa le previdn, de te kašn ud fantu zavle tega na putiple pu grb in t še trinajst žeblou h unem trinajstm zravn na duda.«

»Nč se na boj zame; u takeh rčeh se jest bul vn spuznam kokr ti.«

»Že verjamem. Ja, kua sm že tou rečt: Kuku u pa zdej, če uš kašn mlekarc mlek vn zliu, ke brade nimaš. Zdej te uja pa prec spuznale.«

»Misleš, de sm tku matast, de um šou zdej pulet mlek preč zlivat? Tu s um že za zima pršparu in pu zim um spet lohka čist brez skrbi mlek preč zlivu, če prou brade na um mou, ke du pulet m u pa tku brada zrasla, de um smou jt spet na kmete.«

»Fant, ti pa nis tumast; tu že vidm in prou res čudn se m zdi, de s se pustu gespud dohtar Taučari tku putegnt, de nis u Iblan kandederu, ampak s šou na Dulenjsk pugort.«

»Na boj se! Tu sm s dobr zamerku in tu t rečem: predn u pretekl sedem let, u tu men še vse prou pršlu. Zdej morma skp držat še en čas, saj na zunajna plat. Notr med nam pa že tku use vre, kokr u tisteh kotleh, ke pu cest smola kuhaja in smrad se že tud skor glih tak ukul nas razširja, de s pamtn lde že nusove mašeja pred nam.«

»Dę je res tku, kokr ti prauš, se zdi tud

Boltatum Pepet iz Kudeluga.

Na katoliški shod jugoslovanske mladine!

Jutri v nedeljo in v ponedeljek naj cenjeni somišljeniki urede naslednje posebne vlake:

Trst-Ljubljana in nazaj.

Odhod ob uri	Odhod ob min.	Odhod dnevni čas	Postaja	Povratek ob uri	Povratek ob min.	Povratek dnevni čas	Voznina v Ljubljano in nazaj K	Voznina v Ljubljano in nazaj h
1	40	po noči	Trst južni kolodvor	1	45	po noči	6	60
1	58	„	Miramar	1	33	„	6	20
2	03	„	Grinjan	1	29	„	6	20
2	09	„	Sv. Križ	1	23	„	6	10
2	26	„	Nabrežina	1	12	„	6	10
2	45	„	Prosek	1	00	„	6	00
2	57	„	Opčina	12	53	„	5	90
3	15	zjutraj	Sežana	12	42	„	5	80
3	35	„	Divača	12	57	„	4	80
3	59	„	Gornje Ležeče	12	11	„	4	60
4	21	„	Sv. Peter	11	54	„	4	50
4	32	„	Prestranek	11	41	„	4	40
4	45	„	Postojna	11	29	„	4	30
5	04	„	Rakek	11	06	„	4	20
5	14	„	Planina	10	54	zvečer	Radi voznine za te postaje glej opombo st. 7.	
5	26	„	Logatec	10	32	„		
5	39	„	Verd	10	09	„		
5	49	„	Borovnica	9	51	„		
5	59	„	Preserje	9	37	„		
6	09	„	Brezovica	9	26	„		
6	20	„	Ljubljana	9	15	„		

Ljutomer-Ljubljana in nazaj.

Odhod ob uri	Odhod ob min.	Odhod dnevni čas	Postaja	Povratek ob uri	Povratek ob min.	Povratek dnevni čas	Voznina v Ljubljano in nazaj K	Voznina v Ljubljano in nazaj h
12	5	po noči	Ljutomer	5	12	zjutraj	13	50
12	16	„	Križevci	5	1	„		
12	27	„	Bučečovci	4	50	„	13	20
12	37	„	Hrastje Muta	4	40	„		
12	48	„	Radenske toplice	4	30	„	13	10
1	1	„	Gornja Radgona	4	17	„		
1	18	„	Radgona	4	10	„	11	50
1	29	„	Obranja	3	56	„		
1	39	„	Purkla	3	46	„	11	30
1	57	„	Gošje	3	28	„		
2	7	„	Cmurek	3	19	„	11	10
2	17	„	Weitersfeld	3	9	„		
2	25	„	Črnišče	3	1	„	10	80
2	45	„	Spielfeld	2	49	po noči	7	30
2	56	„	St. Ilj	2	37	„	7	10
3	6	zjutraj	Pesnica	2	25	„	7	00
3	33	„	Maribor	2	15	„	6	90
3	44	„	Hoče	1	50	„		
3	50	„	Orešje Slivnica	1	44	„	6	80
3	55	„	Račje-Fram	1	39	„		
4	7	„	Pragersko	1	27	„	6	30
4	17	„	Slov. Bistrica	1	17	„		
4	31	„	Poljčane	1	4	„	5	70
4	54	„	Ponikva	12	42	„		
5	2	„	Grobelno	12	34	„	4	70
5	8	„	St. Jur	12	27	„		
5	16	„	Store	12	18	„	4	40
5	26	„	Celje	12	6	„		
7	30	„	Ljubljana	10	10	zvečer		

Zagreb-Ljubljana in nazaj.

Odhod ob uri	Odhod ob min.	Odhod dnevni čas	Postaja	Povratek ob uri	Povratek ob min.	Povratek dnevni čas	Voznina v Ljubljano in nazaj K	Voznina v Ljubljano in nazaj h
vozni red za to progo objavimo prihod. dni			Zagreb	vozni red za to progo objavimo prihod. dni			6	60
			Stenjevec				6	00
			Podsused				5	90
			Zaprešič				5	80
			Savski marof				5	70
			Dobova				5	60
			Brežice				5	50
			Videm-Krško				5	40
			Rajhenburg				5	30
			Sevnica				5	20
5	20	zjutraj	Zidanimost	10	30	po noči	4	40
5	33	„	Hrastnik	10	18	„		
5	44	„	Trbovlje	10	10	„		
5	53	„	Zagorje	10	03	„		
6	06	„	Sava	9	51	„		
6	17	„	Litija	9	42	„		
6	29	„	Kresnice	9	32	„		
6	44	„	Laze	9	20	„		
6	55	„	Zalog	9	11	„		
7	6	„	Ljubljana	9	00	zvečer	Radi voznine za te postaje glej opombo točka 7	

OPOMBE.

K predstoječim voznim redom pripominjamo sledeče ter prosimo vse naše zaupnike, voditelje mladine, naša društva, zlasti pa č. gospode duhovnike, da celoto takoj razglasijo ter udeležence pouče, da ne bo nastal kak nered. S strogim upoštevanjem vseh navodil se olajša pripravljalnemu odboru ogromno delo, ki ga ima še izvršiti, če hoče biti cela prireditev res impozantna manifestacija.

1. Levo od imena postaj so navedene ure in minute, kadar odhaja vlak od tam proti Ljubljani, desno pa, kadar se vlak v dotično postajo povrne.

2. Vlaki vozijo samo 3. razred.

3. Pri vsaki postaji je navedena cena voznim listkom, ki veljajo za vožnjo do Ljubljane in nazaj.

4. Vozni listki po navedenih jako znižanih cenah so veljavni **samo le pri teh posebnih vlakih, kdor bi torej hotel porabiti s takim listkom kak drugi redni osebni vlak, moral bi si nabaviti navadni vozni listek.**

5. Otroci pod 10. letom plačajo kakor odrasli.

6. Za eventuelno prtljago se plača navadna pristojbina.

7. Glede onih postaj, pri katerih ni navedena voznina, pa nam je ravnateljstvo pristalo drugo vrsto voznih listkov, katerih cena odgovarja približno oni nekdanjih povratnih voznih listkov, torej tudi znižano voznino. Le-ti listki pa se dobe samo po 10 skupaj in velja vsak za vožnjo v Ljubljano in nazaj s poljubnim osobnim vlakom. **Naši zaupniki, ki spadajo torej v področje postaj od Hrastnika pa do Zaloga in od Planine do Brezovice,** so tedaj naprošeni, da nam sporoče **kolikokrat po 10 udeležencev** se je oglasilo, da zamoremo naročiti listke. Po 15. avgustu se taka naročila ne bodo več sprejemala.

Cene tem voznim listkom (10 listkov skupaj) so sledeče: za Hrastnik, Trbovlje in Rakek 39 kron 10 vin.; za Zagorje in Planino 32 kron 60 vin.; za Savo, Litijo in Logatec 26 K 10 vin.; za Verd 19 K 60 vin.; za Kresnice in Borovnico 16 K 30 vin.; za Laze in Preserje 9 K 80 vin.; za Zalog in Brezovico 6 kron 50 vin. Vsakemu naročilu se blagovoli priložiti eno krono za poštnino.

8. Naročila na listke, kojim cene so navedene, se naj tudi z nabiralnimi polami takoj skupno z denarjem odpošljejo. Za progo Ljutomer—Spielfeld je vrhutega pa še število udeležencev omejeno; kdor si hoče udeležbo zasigurati, naj se podviza.

9. Glede stranskih prog Spodnji Dravograd—Maribor, Središče — Pragersko, Savinska dolina in Reka—Sv. Peter prinese podrobna navodila pondeljkov »Slovenec«.

10. Pri državni železnici so zaprošeni posebni vlaki iz Gorice, iz Jesenic, iz Kamnika in z dolenjskih prog. Ker pa nam rešitev še ni došla, objavi »Slovenec« te podatke pozneje. Tudi vozni red od Zagreba do Zidanega mosta nam še ni došel, računa se pa lahko, da bo **vlak iz Zagreba** odhajal okoli 2. ure po polnoči.

11. Z vsakim naročilom na vozne listke, prosimo, da se nam vpošlje tudi denar, ker se nam listki izroče le proti gotovini.

Kdo seje sovraštva na Viču?

(Dopis z Viča.)

Nek posebno »miroljuben« Vičan žaluje v »pohlevnem« »Jutru« in zdihuje po ljubem miru, ki je nekdaj vladal na Viču ter dolži naše frančiškane, da so oni krivi te nesloge med občani. Ne bomo segali nazaj po davno minulih dnevih in raziskavali, je li bilo njega dni res vse nebeško mirno na Viču, ali ne. Pač pa hočemo Jutrašu in njegovim tovarišem z dejstvi dokazati, kdo seje nemir in sovraštvo med občani. Kakor povsod, tako hočejo liberalci in demokrati tudi pri nas veljati za najbolj pravične, nedolžne, krotke, miroljubne dušice, ki nobenemu niti lasu ne skrive. Seveda se jih mora pustiti popolnoma pri miru v njih početju in zoper njih komando niti se ne ganiti. Ako si napaden, kar molči, pa še hrbet nastavi, da bo klestil po njem liberalec ali demokrat. Ako te izziva in obklada z najgršimi priimki, kar spravi jih; ako te obrekuje in črni, da se vse kadi, potrpi, saj si katolik, ki veš za ljubezen do bližnjega. Ob volitvah se skrij ali pa voli proti svojemu prepričanju, magari tudi verskega odpadnika, sicer bo vse vznemirjeno. »Klerikalna« stranka nima nobene pravice prirejati iger, veselic, izletov itd. Z eno besedo: liberalci in demokrati smejo v občini početi vse, ti pa, ker si »klerikalec« — si brezpraven, pa molči, trpi, niti braniti se ne smeš, saj veš, kaj pravi zapoved ljubezni do bližnjega! Tega se drži, pa bo v občini tako lep mir, da si lepšega niti misliti ne moremo. Tako in enako želé naši — paše, — naši poštenjakoviči liberalci in demokrati, tisti ljudje, ki imajo polna usta besedi o bratski ljubezni, pravičnosti, svobodi itd. Ljubi naši »soobčani«, šalo na stran! Kaj pa vendar mislite o nas, o naši stranki? Vsaj tiste pravice nam dajte, katere nam gredo po vseh božjih in človeških postavah. Ali nismo mi toliko ljudje in občani, kot vi? Ali nismo mi v večini v občini? In vendar nam kratite svobodo na vseh koncih in krajih! Če se mi pripravljamo na kako prireditev, cele tedne prej kujete zahrbtne nakane zoper njo; če se vrši v cerkvi kaka pobožnost, ste zopet nemirni in ne morete skriti svoje barve; našim somišljenikom odpovedujete stanovanja, zato ker niso vaših nazorov; drugih ne pustite na cesti v miru, da bi jih ne pičili s kako zabavljico; po tovarnah jim pa pri težkem delu ne prizanašate s svojimi neotesanimi opazkami in zbadanjem. Nad mladeniči vedno »čukate«, kratko: kar ne trobi v vaš rog, pa sovražite, napadate, zasmehujete, prezirate in če vam mi v defenzivi, v brambi odgovorimo, česar iščete, ste pa žaljeni, razburjeni do skrajnosti! Ali ni to res? Pridigate nam o evangeliju, o ljubezni do bližnjega, sami pa doprinašate take krivice in nam kratite zlato svobodo. In to v teh demokratičnih časih! Torej, ljubi soobčani liberalci in demokrati! Roko na srce in si vsaj nekoliko vest izprašajte in spoznali boste, da ste ravno vi tisti, ki kalite mir v občini. Kjerkoli in kadarkoli je prišlo v občini do kake praske ali spopada, ste vselej vi začeli, vi izzivači, tako nas uči skušnja, to vé vsa občina. Mi se za vaše prireditve ne zmenimo, vas ne vabimo na naše, vi pa vedno hodite okoli naših s slabim namenom. Pustite nas v bodoče pri miru in garantiramo vam najlepši mir! Bližajoče se volitve vas delajo nemirne, nervozne! Čemu zopet to? Saj ste se baje zvezali, si podali roke v kompromisu. Delajte torej v bratski ljubavi, pa boste že kaj dosegli, ako vam bo sreča mila. Nas pa pustite pri miru. Vse naj se vrši dostojno, enakopravno, in rezultat bo povedal, kako in kaj — pa mirna Bosna. To, glejte preljubi soobčani, so zdravi nasveti za vse stranke. Če se jih bomo držali, bodo na Viču zasijali zopet dnevi toli pogrešanega miru, po katerem Jutraši in Zarjani tako koprne in katerega si najbolj želimo tudi mi.

Tržiške novice.

t **Socialen kurz** prirede katoliško misleči visokošolci dne 20. avgusta t. l. v prostorih društva Sv. Jožefa. S kurzom bo zvezana zanimiva zgodovinska igra iz rimskih časov.

t **Nemško šolo** bodo zidali »na Balosu«. To leto jo bodo dogradili in pokrili s streho, prihodnjo pomlad ometali in osnažili, tako da bo po sedanjem načrtu v šolskem letu 1912-1913 že mogla služiti šolskemu poduku. Vsega je dovolj: denarja, sveta, učnih moči, le eno vprašanje še ni rešeno: kje dobiti dovolj otrok za nemško šolo?

t **Našel se je.** Deček Jožef Videtič, o katerem smo poročali, da je neznano kam izginil, se je sam oglasil. Pisal je svojim starišem, da biva pri nekem krčmarju na Primorskem, kjer se prav dobro počuti.

t **Izlet** napravi telovadni odsek Orel to nedeljo. Zjutraj odidejo telovadci v krojih čez Brezje, kjer bodo skupno pri sveti maši, na Kamno Gorico in Kropo, da se ondi snidejo z bratskimi odseki.

t **Kako je huda vročina zmešala socijem pamet.** »V hribih se dela dan«, pravi pesnik, v glavah naših mokračev pa tema. Pred kratkim je namreč »Zarja« pisala o našem gospodu župniku, kaj pridiguje, a je bila notica tako nesrečno sestavljena, da je bila zlagana nič več in nič manj kot od prve do zadnje besede. Zato jo je gospod župnik prebral na prižnici, da bi ljudje spoznali, v kakšni žlahti z resnicoljubnostjo je »Zarja« in da tudi njej kakor sploh vsej socialni demokraciji velja kot prvo načelo: boj zoper Cerkev in duhovnike. To pa je bil prehud krop za prijatelje rdečih kravat in kaj čuda, če jim je v tem vročem poletnem času zavrela kri v glavi in jim tako zmešala pamet, da so pisali v 40. številki »Zarje«, da so g. župniku hvaležni (???), ker je s tem nehote pobil svojo trditev, da je »Zarjo« čitati škodljivo. Če sociji mislijo, da je priporočilo za njihov list, če se jim dokaže, kako laže, jim mi te bistroumnosti ne zavidamo, četudi bi se ji vsak gorski pastir smejal; kdor pa še ni izgubil zadnjega sledu zdrave razsodnosti, se bo s studom obrnil proč od lista, ki pravi, da je »vzorno (!) pisani delavski dnevnik«, a obenem tako grdo blati resnico.

CESAR FRANC JOŽEF

se bo v začetku septembra preselil iz Išla v vilo »Hermes« v Lainzu, kjer bo bival v jeseni več tednov. Od tu bo odpotoval v začetku oktobra v Schönbrunn, kjer bo ostal čez zimo.

POGAJANJA O SANACIJI JUŽNE ŽELEZNICE.

Ustmena pogajanja med zastopniki vlade in južno železnico o načrtu sanacije južne železnice se bodo pričela v ponedeljek, 31. julija v finančnem ministrstvu, ko se bo vršila prva tozadevna konferenca.

BOŠNJAKI POZDRAVLJALI SRBSKEGA KRALJA?

Belgrajski listi pozdravljajo kot veselo znamenje, da je k pozdravu kralja Petra v Koviljacu, da bi videli kralja, došlo 500 Srbov iz Bosne, zlasti iz obmejnih krajev, kot iz Zvornika, Brčke in Tuzle. Temu dogodku skušajo listi pripisovati politično važnost.

PERZIJSKE HOMATIJE.

Iz Teherana poročajo: Vsled poročila perzijske vlade o prihodu ekssaha in njenih tozadevnih odredbah je izjavil ruski poslanik, da bo Rusija mirno čakala na razvoj stvari. To zahtevajo ruske koristi. Rusija se bo odločila za onega, ki bo zmagal. Ako bi hotela Rusija vplivati na ta ali oni način na perzijske razmere, bi izgubila vse simpatije. — Vsi inozemski diplomatični zastopniki v Teheranu so izdali skupen oklic na inozemce v Perziji, naj se odredbam proglašenega vojnega stanja uklonijo. Poslaniki bodo skrbeli, da te razmere ne bodo dolgo časa trajale.

Ruski konzul v Astrabadu, Imanov, poroča v Peterburg, da je navdušenje Turkmenov za bivšega sultana velikansko. Ta rod bo poslal ekssahu na pomoč k pohodu proti Teheranu 25 tisoč jezdecev. Mohamed Ali bo pred Teheranom že v kakih desetih ali dvanajstih dneh.

Iz Teherana se preko Peterburga poroča, da naraščajo vedno bolj Mohamed Alijeve čete ter da so njegovi jezdeci tako dobro oboroženi, da nad uspehom ni dvoma. To pa še tembolj, ker perzijska vlada še doslej ni ukrenila energičnih odredb.

Iz Teherana poroča ruski list »Rječ«, da je rusko poslaništvo sporočilo regentu, da ne bo dovolilo v okolici 30 km Teherana nobene bitke ter da bodo Rusi, ki se bodo v tem okrožju borili proti ekssahu, aretovani in izgnani iz Perzije. Rusija zavzema tu čisto oficielno stališče za ekssaha. Teheranska vlada namreč ni v položaju, boriti se kje drugje proti ekssahu, kot pred vrati Teherana. Del nejnih čet je sestavljen iz kozaških brigad, ki so pod poveljstvom ruskih častnikov in podčastnikov. Tem se torej prepoveduje bojevati se za regentstvo.

Bivši šah Mohamed Ali namerava 29. t. m. zapustiti Astrabad.

PORTUGALSKA.

Portugalski parlament je odpravil z večino petih glasov vse častne redove. Večje število republikanskih poslancev se je izreklo za ustanovitev reda častne legije in akademične palme po francoskem zgledu; nekateri so zahtevali, naj ostanejo vsaj vojaška odlikovanja.

ALBANSKO VPRAŠANJE.

Kralj Nikolaj o položaju.

Črnogorski kralj Nikolaj je sprejel v Cetinju časnikarskega poročevalca lista »Pesti Hirlap« v avdijenci. Ko je ta izjavil, da misli potovati na albansko bojišče, je kralj Nikolaj pripomnil: »Tamkaj boste našli mnogo žalosti in veliko revščine. Vstaški Albanci so katoliki ter so zelo navezani na pomoč. Žalibog se je obrnila monarhija proč od njih.« V tem trenutku so se začuli glasovi vojaške godbe. »Pojdite k oknu,« ga je pozval kralj, »in poglejte si vojake.« Bilo je moštvo cetinjskega bataljona, ki so z godbo korakali mimo konaka. »Poglejte,« pripomnil je kralj poročevalcu, »vi imate dva milijona takih vojakov, s katerimi bi se pač pomagalo Albancem.«

Torgut Šefket paša odpotoval v Carigrad.

Iz Soluna se brzojavlja, da poroča neka uradna vest, da je Torgut Šefket paša odpotoval iz Skadra v Carigrad ter da je prevzel vrhovno poveljstvo Effad paša.

Vstaški napadi.

Albanski vstaši so 27. t. m. vnovič napadli mesti Gorico in Argyrokastro. Razvil se je krvav boj, v katerem so se vstaši umaknili premoči. **Na bojišču je obležalo 200 mrtvecev in 400 ranjencev.**

Črna Gora miri.

Črnogorska vlada je javila albanskim vodjem, naj gledajo na to, da se kmalu pomirijo s Turčijo, ker jim Črna Gora ne bode mogla dalje pomagati. Ta vest je uprav porazila albanske voditelje, ker so se nadejali, da jim Črna Gora doseže izvršitev njihovih zahtev. Ako je ta izjava črnogorske vlade iskrena in ne samo blef za Turško, tedaj je pričakovati kmalu konec albanske vstaje.

REVOLUCIJA NA HAITIJU.

Iz New-Yorka brzojavljajo: Ameriška križarica »Desmoins« je dobila brezžično brzojavko, ki so jo skupno odposlali konzuli Nemčije, Amerike in San Dominga in ki slove: **Pričakovati je vsak čas bombardementa.** Prosi se za takojšnjo odpošiljatev kake topničarke v varstvo tujih državljanov.

Dnevne novice.

+ **Politični bojkot.** Liberalci hudo vpijejo zaradi političnega bojkota, ki ga izvršuje S. L. S. nad liberalci, ki so ga v polni meri zaslužili. Liberalci bi radi, da bi mi politični bojkot preklicali. Obenem pa zmerjajo S. L. S. v »Slovenskem Narodu« brez vsakega povoda tako-le: »Eno pa se mora klerikalcem priznati: njihova nesramnost je urnebesna. Še hudičevi tašči mora slabo postati, če posluša, s kako brezprimerno nesramnostjo pišejo klerikalci, da delajo za splošni blagor! Ti nasilniki in krivičniki, oderuhi in sleparji, ki si z javnim denarjem žepe polnijo, ki jim je vsako sredstvo dobro, samo če morejo kje kaj pogoljufati, pa pišejo, da so vse moči posvetili delu za splošni blagor. Kakšno je to delo v resnici, kake ciganske pojme o delu za občni blagor imajo klerikalci, to smo že neštetokrat pojasnili in bomo še kdo ve kolikrat. Če govore naši klerikalci o delu za splošni blagor, se to ravno tako sliši, kakor če vpijejo ruski krvosesi, da so dobrotniki ljudstva in da je ljudstvo nehvaležno, ker jih pri zahvalni daritvi imenovani pogrom kolje in ubija. A taka kanalja, kakor slovenski klerikalec, pa ni niti ruski krvoses.« — Katera baba more grše pisati kakor je to-le? Liberalcev pa ni sram tako psovati, v isti sapi pa moledovati naše poslance za različne službe. Vsakemu liberalcu, ki bo prišel po kaj k našim poslancem in odbornikom, bodo sledniji pokazali tale odstavek iz »Naroda«. Če smo klerikalci »kanalje«, potem nimajo liberalci od nas ničesar iskati in dobiti. Naj gredo k glavnemu uredniku »Slov. Naroda«!

+ **Naravna posledica.** »Narod« se na svojem papirju krega, da pride v Ljubljano kot naslednik vpokojenega dvornega svetnika Andoljška celjski višjesodni svetnik dr. Kotschewar. »Narod« in »Jutro« pa sta se štirinajst dni trudila, da bi razbijala »Hrvatsko-slovenski klub«. Potem pa še javkajo ti ljudje in oni, ki jih ob vsaki priliki podpirajo. Če je to imenovanje resnično, je to naravna posledica »Narodovih« in »Jutrovih« neumnosti. Kar se pa tiče »Slovenčevega« članka z dne 25. julija »Potrebna beseda«, bi bilo prav, da bi »Narod« ne zabavljal proti pekočim resnicam tega članka, ampak da bi ga svojim čitateljem dobesedno ponatisnil. Kdor se izmed liberalcev hoče kaj naučiti, naj kupi dotično »Slovenčevo« številko.

+ **Počitnice državnega zbora** bodo trajale, kakor se poroča, do 12. septembra. Takrat se državni zbor zopet sestane. Zasedanje deželnih zborov bo koncem meseca decembra.

+ **Orlom.** Z današnjim dnem je zvezin vaditeljski zbor odposlal na vse odseke okrožnice, v katerih so zelo važna in stroga navodila. Če bi mogoče kateri odsekov okrožnice ne prejel, naj to takoj naznani predsedstvu Zveze, da pri poštnih upravah potrebno ukrene.

+ **Dijaki na katoliškem shodu jugoslovanske mladine.** Vse dijake, ki se nameravajo udeležiti shoda in žele, da jim preskrbi pripravljalni odbor hrano in prenočišča, prosimo, da se čimpreje zglase po dopisnici pripravljalnemu odboru. Naslov: Pripravljalni odbor za katoliški shod jugoslovanske mladine, Ljubljana, Katoliška tiskarna, III. nadstropje. — Prenočišča bodo zastonj, kosilo bo veljalo 1 krono, večerja 60 vin. S prihodnjim tednom bo začel odbor razpošiljati dijaške zglaševalne pole. Kdor se ne bo zglasil, ne more reflektirati na to, da mu preskrbi pripravljalni odbor hrano in prenočišče. To velja za vse dijaštvo brez razlike študij, tudi za akademike. Dijaki pevci naj se povrhu zglase še po dopisnici posebe sloven. glasbenemu društvu »Ljubljana«, Frančiškanska ulica, »Union«, z navedbo svojega glasu. Društvo jim pošlje pravočasno note za skladbe, ki se bodo proizvajale ob priliki shoda.

+ **Za obmejne brate.** S Police se nam piše: Naša podružnica »Slovenske Straže« je napravila pretečeno nedeljo veselico pod milim nebom. Vrgla je skoro 100 K čistega dobička. Pod znano črešnjo so naši ljubi in pridni dijaki postavili oder, okrasili ga z zelenjem in zastavami ter na njem igrali igro »Čevljar« iz zbirke ljudskih iger. Igra sama je bila izvrstna, vse igralce moramo le pohvaliti, zlasti pa gg. Lužarja, Volka, Janežiča, Drobniča, Planinška in Tomšiča, ki so bili vsak na svojem mestu. Nepretrgani smeh na obrazih velikega števila navzočih je pričal, kako izvrstno igrajo naši dijaki, kadar se »skup vzamejo«. Take igre so kakor nalašč za ljudstvo, da si po težkem in vročem tedenskem delu privošči malo oddiha in si z nedolžnim veseljem zopet »dušo priveže«. Po končani igri je bila tombola, pri kateri so ljudje poskušali svojo srečo. Vsem seveda ni bila mila, bo pa drugikrat morda milejša. Prodajo vstopnic so prevzela naša vrla dekleta, ki so jih v kratkem času skoro vse razprodale. Hvala jim! V kratkem, ustanovimo Orla, za katerega je mnogo zanimanja.

— **Velika nevihta v okolici Kamnika.** Iz Kamnika se nam piše: Dne 27. t. m. ob 2. uri popoldne je divjala v Kamniku in okolici velika nevihta. Na Ravnah in tudi Vrhpolju je napravila toča veliko škode. Silen vihar je izruval in polomil veliko dreves. Strela je zažgala poslopje posestnika Kregarja na Ravnah. Hišo, svinjak in šupo s senom je požar popolnoma uničil. Škoda znaša okrog 3000 kron. Podpora je nujna.

— **Oblegana gostilna. — Gostilničar pobit na tla.** Iz Čateža pod Zaplazom. Že večkrat smo imeli priliko, opazovati podivjanost naše moške mladine, a tolike, kakor zadnjo nedeljo, dne 23. t. m., še nismo z lepa videli. Kakih sedem šentlorenskih fantov je prišlo na Čatež očividno z namenom, povzročiti tepež, kajti jopiče so dali spravit v Kolenčevi gostilni v Št. Lovrencu. Kadar taki fantje na Čatež pridejo, takrat ni mogoče nobenemu možaku, še manj pa fantu se prikazati na cesti. Tega smo Čatežani že vajeni in vsak se umakne, da ne zadene ž njimi skupaj. Kdor se tega pravila ne drži, je v resni nevarnosti. To se je pokazalo tudi zadnjo nedeljo. V Urbančičevi gostilni so bili trije trebanjski fantje, ki so se pa kmalu odmaknili v Lesjakovo

gostilno. Šentlorenčani pošljejo enega za njimi, da bi povzročil zdražbo. To je tudi storil in šel nato klicat k Urbančiču svoje tovariše. Urbančičevi to slišijo in brž sporoče k Lesjaku, naj se Trebanjci umaknejo. Trebanjci odidejo, Lesjak pa vežna vrata zaklene. Vsi divji pridrve Šentlorenčani pred Lesjakovo hišo. Eno okno je bilo takoj razbito, a bilo je zamreženo in niso mogli v hišo. Lotijo se vežnih vrat. Razbijanje, vpitje, preklinjevanje, bogokletstva, ki so sledila, ni mogoče popisati. Z drogovi so butali v vrata, razbijali po njih s koli, vanje se zaletavali. Ko so vrata odnehala, so planili vsi na gospodarja, ki je hotel braniti hišo, ga pobili na tla in ga obdelavali s koli in noži. Ubili bi ga bili, da ga ni izpod udarcev potegnila njegova žena. Lesjak ima rane na glavi, razbit je po ramah. Planinšek z Velike Loke mu je ubil na desni roki kost, Ostanek z Mačkovca mu je pod levo koleno zasadil nož 5 do 6 cm globoko. Lesjak ima gostilno, trgovino in posestvo, je zelo priden in miren človek, ki ni nikomur nič prizadejal — sedaj leži in zdravnik pravi, da je njegova noga v resni nevarnosti. Vse to je dobil Lesjak zato, ker je hotel v svoji hiši zabraniti pretep. Takim tolovajstvom smo izpostavljeni pri belem dnevu v 20. stoletju. Isti dan kako uro kasneje so trije Šentlorenčani pred Lesjakovo gostilno napadli čatežkega g. nadučitelja in še nekaj drugih mož. Prišli so njihovi obrazi v jako neprijetno dotiko s cesto. Pa kaj pomaga? Ob prvi priliki bodo zopet prišli in še hujše divjali. Kdor ni poskusil, ne more verjeti, kako divja je mladina okoli Vel. Loke. To so sadovi neprestanega hujskanja.

— **Vročina na Dolenjskem.** Na Mirni je bilo v četrtek, dne 27. t. m. ob treh popoldne 30° C vročine v senci, dočim je bilo na kolodvoru, kjer se solnce z vso močjo vpre v peščena tla, 39° C v senci.

— **Za šentjanško železnico** šele sedaj izplačuje g. notar A. Kuhar v Trebnjem kmetom ceno za zemljišča. Pri tem pa ta gospod čudno postopa. Posestniku Ignaciju Gregorčiču iz Gomile, občina Mirna, plačuje sicer zemljišče, odškodnine pa, kojo mu je priznala komisija za drevesa in kozolec, mu neče izplačati. Ali morda ni pooblaščen vse izplačati? Posestniku Tomažu Prijatelju iz Rakovnika, občine Št. Rupert pa je dal na izbero, ali da mu plača m² po 30 vin. in 100 K za odškodnino, ker se mu je pri gradbi železnice mnogo travnika povozilo, ali pa mu plača po 40 vin. pa brez odškodnine. Mož pa, ki je imel pogojeno po 40 vin. m² in še odškodnino, zahteva, naj se g. notar drži pogodbe. Nato se pa pravični g. notar odreže: »Pa dajte cenit škodo, potem jo bom pa plačal.« Ali ne veste, g. c kr. notar, da je že tri leta minilo, odkar se je vozilo po tem travniku? V treh letih pa se še velika cesta zaraste, ako se opusti vožnja, nikar pa travnik. Ljudje so pač že siti teh železniških sitnosti, pa se pogodijo za vsako ceno, le da bo že enkrat končano.

— **Vincencijeva konferenca pri sv. Petru v Ljubljani** vabi tem potom vse delavne člane, da se zanesljivo udeleže seje v ponedeljek, t. j. 31. julija t. l., točno ob 6. uri zvečer v Marijanišču.

— **Litija.** Gostilno v znani Oblakovi hiši v Litiji je prevzel naš somišljenik g. Josip Beranič. Novo gostilno priporočamo vsem, ki imajo opraviti v Litiji, zlasti našim somišljenikom.

— **Vročina** postaja vedno neznosnejša. V Inomostu so morale razne tovarne radi vročine določiti drug delovni čas. Pri Oberhofenu na Tirolskem gore žitna polja, ki jih je zažgala iskra iz lokomotive. Na arlberški železnici pa se je včeraj utrgal oblak ter je pri Langenu in Flirschu bil železniški tir z peskom zasut. V Budimpešti je včeraj na cesti radi presilne vročine umrlo 11 oseb. V Monakovem sta umrli na cesti vsled vročine dve osebi. V Berolinu je včeraj 10 oseb zadela solnčarica. Iz raznih krajev Nemčije poročajo o številnih slučajih solnčarice med vojaki. V Halle je izbruhnil vsled vročine tifus. V Berolinu so imeli včeraj šest požarov. V Kolinu smejo rabiti vodo le za kuhati in za piti. Belgijske vojaške vaje so zaradi vročine odpovedane. Na Dunaju je vsak dan vročina za eno stopinjo višja. Včeraj je reševalno društvo na Dunaju posredovalo v osemdesetih slučajih. Utonilo je včeraj na Dunaju pri kopanju zopet šest oseb. V Ustju na Češkem je neka služkinja vsled vročine zblaznela. Na Solnograškem je usahnilo že mnogo studencev. V Pragi je vročine na solnčnih straneh 54 stopinj C.

— **Deželna zadruga dimnikarjev na Kranjskem v Ljubljani** je dne 29. junija imela letni redni občni zbor ter volitev načelstva. Bili so izvoljeni: za načelnika g. Ivan Kernc iz Ljubljane; za podnačelnika g. Ivan Blažič iz Ljubljane; v odbor so voljeni sledeči gg.: Fr. Hoye iz Ribnice; Izidor Šoberl z Jesenic; Anton Rogelj iz Sp. Šiške; Jurij Hobonik iz Ljubljane; Ivan Kolar iz Postojne; Makso Seidler iz Most ter namestniki g. Ivan Koprivnik iz Radeč; g. Franjo Verhovc iz Rožne doline ter g. Ivan Košenina iz Škofje Loke.

— **O biskupu Krapacu** se sedaj poroča, da se vrača zdrav domov.

— **Izvanredni občni zbor Katol. izobraževalnega društva Selo—Moste** bo prihodnjo nedeljo, dne 6. avgusta dopoldne ob 11. uri v salonu pri Oražmu. Dnevni red: Sprememba pravil, poročilo predsedstva in slučajnosti.

— **Osebne vesti.** Poročil se je tovarnar g. Hinko Pogačnik z gdč. Stano Premrov. — Za doktorja živinozdravništva je bil v Budimpešti promoviran vojaški živinozdravnik g. Ivan Keber.

— **Vročina v Pulju.** Iz Pulja poročajo: Vročina je tu neznosna. V petek je kazal toplomer na solncu 52 stopinj Celzija. Na vojni ladij »Zriny« je kazal toplomer v petek pod krovom in to še ne v prostorih kjer se nahajajo stroji, 64 stopinj Celzija. Trije mornarji so se radi vročine onesvestili.

— **Velika sokolska veselica** je bila dne 23. t. m. v Zagorju ob Savi. Z zagorsko rudniško godbo je šlo približno 30 Sokolov na postajo in vrnilo se jih je okrog 50. Nastopilo jih je 32 in poleg tega še 12 deklic-Sokolic. Ljudi je bilo pri telovadbi navzočih do 120. To je zopet velika manifestacija za Sokola! Omeniti moramo pa še nekaj. Ko so Sokoli prišli v Zagorje, je šel skozi Zagorje pred njimi grobar z nosilnico do sokolskega doma. Značilno za Sokole.

— **Z Viča.** V porodniškem kurzu je dobila odliko gospa Marija Jezeršek, ki bo svojo službo sedaj opravljala na Viču.

— **Imenovalo** je naučno ministrstvo dr. Mihajlo Rostoharja za privatnega docenta na češkem vseučilišču.

— **Pijača proti koleri.** Iz Trsta poročajo: V ulici Molin je delavčeva žena Antonija Kromek kuhala neko pijačo, o kateri ji je mož dejal, da pomaga proti koleri. Različna zelišča je vrela v rumu. Ko je žena za nekaj trenotkov zapustila kuhinjo, se je vrela zmes prevrnila in se zlila na ohromljeno 70 let staro mater Antonije Kromek in njena dva otroka, stara od dveh do sedem let. Dveletni deček je včeraj v bolnici umrl. Tudi 70letna mati Antonije Kromek ima nevarne opekline.

— **Kamnagorica.** V nedeljo dne 23. julija 1911 se je ob zelo ugodnem vremenu vršila veselica prostovoljnega gasilnega društva s tombolo na prekrasnem vrtu gospoda Adolfa pl. Kappusa, župana kamnogoriškega. Zavedajoč se gesla: »Na pomoč«, so prihiteli ljudje iz različnih krajev, ki so pripomogli, da je veselica lepše izpadla. V zelo častnem številu so se veselice udeležili iz Dobrave in Krope. Veselico sta tudi počastila gg. župnika J. Vrankar in S. Ažman. Tamburaški zbor Delavskega bralnega društva iz Kamnegorice, je pod vodstvom gospoda Matije Mikelna neumorno sviral in nam pokazal, koliko premore pridnost. Komaj leto dni obstoja ta zbor in zna že toliko komadov. Poleg tamburaškega zbora pa so domačini-pevci prepevali umetne in narodne pesmi. Pokazali so tudi, da so bili na mestu. Izrečena naj bo vsem najprisrčnejša zahvala za trud in požrtvovalnost. Dalje se zahvaljujemo gosp. Adolfu pl. Kappusu, ki nam je prepustil svoje prostore in nam postregel z vsem, da je bilo ustreženo ljudem. Udeležniki so konec zabave izražali željo, da bi gasilno društvo še večkrat priredilo tako zabavo.

— **Na Mirni** bodo občinske volitve 8. avgusta t. l. od 8. zjutraj do 3. popoludne.

— **Mirnske graščine se poživljajo.** V Mirnsko graščino, nekdaj last gospe Hočevarjeve v Krškem, je došel pred jednim tednom sedanji lastnik g. c. kr. sodni svetnik Mulley z Vrhnike s svojo obiteljo na letovišče; v graščino Zapuže pa je došel ta teden v četrtek g. c. in kr. poročnik Klement Bělowský s svojo novoporočeno gospo soprogo Malvino Pević in njeno gospo materjo, ki sta pa že nekaj časa prej došle. Tudi graščina Lanšprež ima precej gostov. Le graščina Grič je zapuščena. Škoda za prijazno stavbo, da se nihče tu ne naseli.

— **Društvo za povzdigo prometa tujcev na Bledu** izdalo je tiskovino na trdem kartonu, na kateri so zaznamovani vsi sprehodi in izleti ter ture z Bleda. To tiskovino naj bi imela vsaka soba, kjer biva tujec, da si lahko svoje izlete po tem kažipotu uravna. Upoštevajoč potrebo, se je natisnilo to orientacijsko stensko tablo v češkem in nemškem besedilu ter stane en izvod 10 vinarjev. Prodaja te tiskovine Prometno društvo in B. Lergetporer poleg pošte na Bledu.

RAZVOJ ZRAKOPLOVSTVA.

Velike zrakoplovne prireditve letošnjega poletja, predvsem evropejski in nemški veliki tekmovalni aviatični polet, so vsled izredno težavnih pogojev, v katerih so se vršile in tudi vsled svojih sijajnih vspehov zbudile pozornost tudi onih krogov med občinstvom, ki se doslej niso veliko zanimali za razvoj mlade aviatike, ki ima brezdvomno lepo bodočnost. Vsled tega prinašamo našim čitateljem sliko, ki naj predoči razvoj zrakoplovne tehnike. Oče aviatike je bil, kot znano, nemški inženir Lilienthal, ki pa je žalibog izgubil pri nekem poletu življenje. Pot, ki jo je Lilienthal pokazal, za razvoj dinamične zrakoplovbe, je bila videti edina in najbolj gotova. Akoravno so že pred njim konstruirali Forlianini (1878); Trouve (1890) in Maxim (1890—94) svoje letalne stroje, ni bil vendar noben teh modelov v stanu vzdržati se v zraku več kot par minut. Lilienthalove letalne poizkuse je nadaljeval zelo uspešno amerikanski inženir Chanuté. Njegov aparat je bil neposredni prednik Wrightovih modelov. Tem je sledil Langleyev »Aerodrom« (1903), nato brata Wright (1905), Bleriot (1908), ki je preletel Rokavski preliv, in nazadnje Nemčija z Gradejevimi in Eulerjevimi modeli. Tudi Avstro - Ogrska je uvedla nekak izboljšan Farmanov tip ter je sledila pozneje ostalim državam z Etrichovim monoplanom »Taube« (golob). V konstrukciji letalnih strojev prvači Francoska, ki je mnogo let na polju aviatike pred drugimi državami. Da pa ne manjka tudi po drugih državah pilotov, ki stavijo svoje življenje drzno v nevarnost, se je že mnogokrat izkazalo.

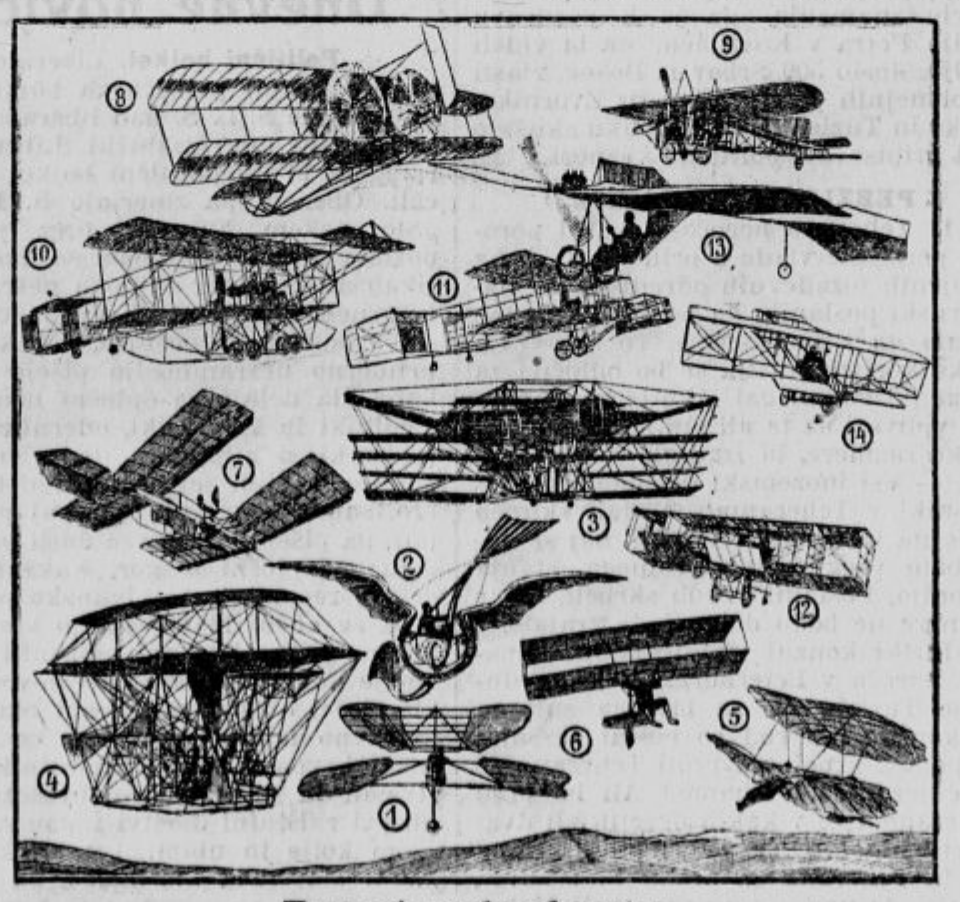

Razvoj zrakoplovstva

1. Forlianinijev letal. na vijak 1878
2. Trouvéjev letalec s peruti 1890
3. Maximov letalni stroj 1890—94
4. „ „ „ 1892
5. Lilienthalov let. aparat 1894—96
6. Chanutejev letal. aparat 1896
7. Langleyev „Aerodrom“ 1903
8. Wrightov letalni stroj 1905
9. Bleriotov monoplan 1908
10. Avstrijski letajni stroj 1909
11. Farmanov biplan 1909
12. De Catersov biplan 1909
13. Gradejev monoplan 1909
14. Eulerjev biplan 1910

— **Sestanek absolventov kmetijske šole na Grmu** se priredi 19. in 20. avgusta t. l. Pri tej priliki se bo praznovala tudi petindvajsetletnica zavoda s sledečim programom: V soboto, 19. avgusta: ob pol 6. uri popoldne sprejem gostov na kolodvoru. Odkazanje prenočišč. Ob 7. zvečer prijateljski sestanek pri Štemburju v Kandiji. Ob 9. zvečer kres na Grmu. V nedeljo, 20. avgusta: ob 8. uri zjutraj sv. maša pri Božjem grobu. Ob 9. dopoldne pozdrav in nagovor došlih gostov v šolski dvorani. Ogledovanje zavoda. Ob pol 1. uri popoldne skupni obed v šolski dvorani. Ob 4. popoldne zborovanje absolventov v svrho stanovske organizacije. — Čas za priglasitev je določen do 1. avgusta. — Pripravljavni odbor.

— **Slovenski poroki v Ameriki.** V Brockway, Minn., sta se poročila dne 3. julija Andrej Kapus in gospa Marija Zima. — V Calumetu sta se poročila v tamošnji slovenski cerkvi Janez Prebilič iz South Range in Marija Gašperič, oba rojena v Dobličah, črnomaljske fare.

— **Umrl** je v Mozelju na Kočevskem c. kr. poštar g. J. Lackner, star 67 let.

— **Slovenska poroka v Ameriki.** V Pueblo se je poročil Slovenec g. Dan. Predovič z gospico Francis Banester. Poroka se je vršila v tamošnji slovenski cerkvi.

— **Slovenec umrl v Ameriki.** Umrl je v Jolietu Slovenec Anton Vogrin, rojen v Črešnjevcu pri Črnomlju. Star je bil 47 let. V Ameriki, oziroma Jolietu je bival kakih štirinajst let.

— **Prva hrvaška šola proti mažarizaciji.** V Levinovcu blizo Suhopolja, kjer so naseljeni Hrvatje iz Like in pa Čehi, doslej še niso imeli šole, ker je to novejša naselbina. V bližini pa je več mažarskih šol, kamor bi bili Levinovčani morali začeti pošiljati svoje otroke, da jim ni priskočil na pomoč odbor, ki upravlja denar, zbran na narodni blagdan. Ta je sklenil v Levinovcu sezidati hrvaško šolo, kar je prvi korak proti mažarizaciji na Hrvaškem.

— **10.000 K izgubljenih ali ukradenih.** Otilijo Comen je po nalogu svojega delodajalca, tvrdke Afenduli v Trstu inkasiral 10.000 K ter se potem vsled hude vročine, podal v neko žganjarno. Vračajoč se, je zapazil, da mu manjka denarnica, kamor je bil spravil denar. Od svojega gospodarja citiran na policijo, je pripovedoval, da sta se ga dva individua obdregnila ter se potem oprostila z vljudnim »pardon«. Ker je Comen na dobrem glasu, se ga poneverbe ne obtožuje, vsled česar tudi ni bil aretiran.

— **Smrtna nezgoda.** Z jutranjim vlakom državne železnice, je pripeljal strojevodja Hollup, stalnega bivališča v Gorici, v Trst. Blizu Trsta se je sklonil z lokomotive ter k nesreči zadel ob signalni drog z glavo. Ker je imel vrata lokomotive odprta, je padel iz nje na tla. Prepeljali so ga v Trst, kjer je prosil, naj ga pošljejo v Gorico k svoji družini. Kmalu nato je padel v nezavest, iz katere se ni več prebudil.

— **Lastnega brata je zabodel** z nožem 35letni dninar Janez Castellani v Trstu. Citiran na policijo, je tajil dejanje, češ, da je brata Marka sunil nek tujec; toda obdržali so ga vseeno v zaporu.

— **Radi smrtne grožnje** je bil aretiran Janez Canderlič iz Trsta, ker je grozil Antonu Kresna, da ga bo ustrelil.

— **Vsled nesrečnega padca iz lokomotive je umrl** Adam Žene, 45 let stari strojevodja državne železnice.

— **Trst — proglašen neokuženim.** Sanitetni oddelek c. kr. namestništva v Trstu proglaša z ozirom na to, da je preteklo pet dni od zadnjega slučaja kolere, v zmislu mednarodne pariške naredbe, Trst kot neokuženi kraj. Sicer so prepeljali v bolnišnico Sv. Magdalene še tri osebe, ki so obolele na sumljivih znakih, toda bakteriološka preiskava je dognala le gastro enteritis.

— **Na 103 leta ječe** je bil obsojen Stanislav Weyreuther, rojen leta 1882, od sodišča v Potsdamu radi tatvine, goljufije, falzifikacij itd.

— **Za dolenjsko stran kranjske dežele.** Sedaj, ko hudo pripekajo poletni žarki solnca in je vročina posebno v mestnem ozidju silno občutljiva, je pač potrebno, da se ljudje podajo v nedeljo ali praznik v prosto naravo, v hladne sence vrtov in gozdov, v čisti zrak na deželi, kjer se okrepčajo posebno vsi oni trpini, ki so priklenjeni po svojih stanovskih dolžnostih v mestu. Naravno je torej, da gredo posebno Ljubljančani radi na izlete, in sicer večinoma na Gorenjsko, ki je v resnici polna naravne krasote. Ker pa se vsled tega skoraj vsa množica izletnikov poda le v eno in isto stran, nastajajo razne neprilike, ki zagrene mali oddih. In vendar nam tudi bližnja Dolenjska nudi preprijazne in vrhu tega zanimi-

ve kraje, kamor pa se ne zgubi nobeden mestnih izletnikov. Opozarjati hočemo tu le na primer na starodavno opatijo Zatičino, na Št. Vid, Muljavo in njihovo lepo okolico, kjer je vsaka ped zemlje polna zgodovinskih spominov in spominkov iz prazgodovine (gomile, predzgodovinski grobi, vas Gomile), iz rimske dobe (rimski tabor pod Gradiščem, rimski cestni kameni pri postaji Zatičina-Ivančna Gorica itd.), iz srednjega in novega veka (800 let stari cistercijenski samostan v Zatičini, s svojimi mogočnimi stavbami, z veliko cerkvijo, starimi stukadurami, sivimi stolpi in obzidjem, ob katerem se je prelilo potoke slovenske in turške krvi). Kdor ima torej prost dan ali vsaj popoldan, naj ne prezre tudi teh naših dolenjskih krajev, gotovo mu ne bode žal, posebno po razumnem užitku lepote krajev in njihove slavne preteklosti.

— **Gad je pičil** dne 27. t. m. na Kleniku pri Vačah 15letno deklico Barbko Kračan na mazinec desne noge, da so jo morali po odredbi litijskega zdravnika dr. Premrova prepeljati v deželno bolnišnico v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

lj **Gg. podporni člani »Ljubljane«** naj se blagohotno do 1. prihodnjega meseca odzovejo prošnji za vplačilo podpornine za leto 1911. Velike naloge »Ljubljane« zaslužijo vsestranske podpore.

lj **Otvoritev »Ljudskega doma« v D. M. v Polju.** Jutri se vrši v D. M. v Polju slavnost povodom otvoritve novega »Ljudskega doma«. Somišljeniki, ki se udeleže s S. K. S. Z. in Šentpeterskim prosvetnim društvom dopoldanske slavnosti se zbirajo k odhodu iz Ljubljane ob osmi uri zjutraj pri g. Flegarju, gostilničarju na Zaloški cesti nasproti deželne bolnišnice. Ob pol deveti uri se odpeljejo k D. M. v Polju. Zbirališča za popoldanske udeležence ob pol 3. uri istotam. Orli se zbirajo ob 7. uri zjutraj v parku pri sv. Petra cerkvi, ob pol 8. uri zjutraj odkorakajo peš k slavnosti k D. M. v Polju. Somišljeniki, pokažite našim bojevnikom v D. M. v Polju svojo naklonjenost s tem, da pohitite v nedeljo vsi v njihovo sredo!

lj **»Vzorno liberalno mestno gospodarstvo«** kaže posebno efekt računskega sklepa mestne občine za leto 1910, ki pride te dni pred mestni posvetovalni zbor. Računski sklep prinašamo v izvlečku na drugem mestu, te dni pa bomo priobčili natančno oceno tega čudnega računskega sklepa ki pravzaprav kaže, da smo v velikem deficitu. Pisanje liberalnih listov, da si naša opozicija poželi k mestnim blagajnam, najbolj uničuje računski sklep o Hribarjevem gospodarstvu. Celo mostove so dali med aktivno premoženje! Razni »izredni izdatki« v znesku 104.994 K 25 v niso nikjer nič specificirani. Dolg raznim ustanovam znaša 91.185 K 55 v. Ribnikar, kriči! Škandalozno je, da se je preti proračunjeni vsoti 100.731 K za redarstvo izplačalo samo 98.958 K 48 v, proti proračunjeni vsoti slugam 20.859 kron se je pa ubogim slugam izplačalo le 17.542 K 50 v, dočim je za uradnike proti proračunjeni vsoti 165.992 K bilo izplačanih 166.314 K 52 v in se sveti županova funkcijska doklada 3000 K za l. 1910 kot vsa izplačana, dasi je bil Hribar župan le do 1. septembra leta 1910 . . . Zadnjič se je »Narod« zadrl v deželni odbor, ker je izplačal malo podporo nekemu bolnemu katehetu — sedaj naj se zadere v bogataša Hribarja! Protestiramo pa proti temu, da bi se na rovaš nižjih uslužbencev poizkušalo mašiti luknje Hribarjevega zavoženega gospodarstva. Za danes nimamo prostora poseči v cel računski sklep — storimo pa to v kratkem. Že danes pa rečemo, da **računski sklep za leto 1910 dovolj jasno govori, da je bil že skrajni čas, da se je nehalo z absolutnim gospodarstvom liberalne stranke na mestnem magistratu!**

lj **Za finančne svetnike** so imenovani fin. tajniki gg.: dr. J. Poneb-šek, M. Kostanjevec in dr. J. Rupnik.

lj **Nevarno je obolel** oče kranjskega gasilstva g. Fran Doberlet.

lj **Na poizkem potu.** Lucija Juvanova je šele 17 let stara, pa zelo pokvarjena punica. Doma je nekje od Ljubljane. Nič jej ne bi bilo reči, ko ne bi rada segala po tuji lasti in ko ne bi stavila neumnim moškim preveč zanjk. Tako pa je ukradla pri odvetniku Neuwirtu v Mariboru, kjer je služila, zlato zapestnico, dežnik in nekaj drobnarij v skupni vrednosti 110 kron in razven tega si je prilastila še v gotovini 21 kron. Ko je še kuharici Mimiki Karlinovi izmaknila nekaj drobiža, je pa izginila v svet. Pa že na Pragerskem je našla prijetno družbo v osebi nekega natakarja, ki jo je povabil seboj proti Ormožu. Zvita Lucija ponudbe ni odklonila in tako sta preživela nova znanca par dni v Libonji pri neki krčmarici, dokler ni Juvanova ušla in se podala v Ptuj. Tam se je živahno dekle seznanilo z nekim oficirjem, ki mu je ukradla iz miznice 397 kron, nakar jo je zopet vzela noč. Pa že v Ormožu so tatico prijeli in jej vzeli 360 kron, ki jih je še imela. Ljubeznjiva Lucija vse taji, a ker so dokazi prejasni, njen sloves zelo slab in ker je že bila nekoč kaznovana radi tatvine z desetimi meseci, so jej sedaj zopet prisodili v Mariboru 13 mesecev težke ječe, da se potrdi v dobrem, če bo še mogoče.

lj **Novo kolo** (oklopno-luksus) z poniklјanimi obroči, rdečo progo, s »Torpedo« - zavoro, je bilo včeraj ukradeno. 20 K nagrade dobi oni, ki sporoči zanesljive podatke na naslov: Anton Presker, Sv. Petra cesta 14.

lj **Izgubil** je nek gospod pred več dnevi dolg srebrni cigarnik, katerega naj najditelj proti jako dobri nagradi izroči v upravništvu »Slovenca«, Katoliška tiskarna, v pritličju.

POŽARI V CARIGRADU.

Iz Carigrada poročajo: Prebivalci židovskega predmestja Haskoj organizujejo zaradi požigov prostovoljno požarno brambo. V noči 27. t. m. je zasačila vojaška patrulja nekega Turka, ko je hotel zažgati ograjo neke hiše. Ko je hotel pobegniti, mu je padel fez raz glave in patrulja je spoznala v njem preoblečeno turško ženo, staro 40 do 45 let, ki je pogumno izjavila, da spada k tajni zvezi pravovercev, ki trdi, da se je ljudstvu pod Abdul Hamidom dobro godilo. Ukazalo se ji je hišo zažgati, zakaj ne ve, toda ubogati mora. Žensko so oddali policiji, ki strogo tajno nadaljuje preiskave za požigalci.

Carigrajski listi poročajo, da so našli tudi v hiši novega štabnega šefa armade v Albaniji, polkovnika Pertev beja, goreče vžigalne snovi.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA. 17 mrtvih, 40 ranjenih.

Iz Durhama (Severna Karolina), brzojavljajo, da je v bližini Hamleta zadel nek izletniški brzovlak s tovornim vlakom skupaj, pri čemur se je razbilo več vozov obeh vlakov. 17 oseb je ubitih, 40 ranjenih.

Po svetu.

Letalni stroji v poštni službi. Iz Pariza poročajo, da se je posrečil poizkus, oskrbovati poštno zvezo z otokom Madagaskar. Vsled tega bodo naročili za poštno službo na Madagaskarju šest letalnih strojev.

Ali je vročina zdrava? Hudi vročini, ki traja že nekaj dni se zabavlja vsevprek. Večina ljudi grozno toži vsled visoke temperature, ne morejo se niti dovolj izpovedati, koliko trpe vsled vročine, in vendar še nikdar niso tako dobro izgledali kot sedaj. Ljudje, ki pametno žive in so primerno oblečeni, ne trpe v vročini splošno veliko. Raziskavanja medicincev so dognala, da je visoka temperatura v poletnih mesecih za zdravje izredno koristna, da je vročina zdrava. Seveda mora biti človek primerno oblečen. V pasjih dneh se nikakor ne sme letati okoli v tesnih oblekah. Oni, ki največ stokajo vsled vročine, so ženske, in sicer samo zato, ker so prevezane v svojih steznikih. Za ravnotežje z mrzlimi dnevi v jeseni in zimi potrebuje človeško truplo povsem visoko temperaturo poletja. Solnce vpliva na človekovo duševno razpoloženje izredno dobrodejno. Neopaženo se pojavi regeneracija, ki človeka naravnost pomladi in osveži. Dozdevno pomanjkanje teka pri jedi izvira v toplih dneh v prvi vrsti vsled nezdrave obleke. Ako je človek lahko in primerno oblečen, potem ima dovolj slasti do jedi, in žeja ga nikakor ne muči. Vročina je človeku potrebna in je zdrava, človek pa mora zato tudi skrbeti, da se pametno ž njo seznani.

Železniška nesreča vsled vročine. Iz The Dalles, Ore., poročajo dne 11. julija: Skrivljenje tračnic vsled vročine je povzročilo, da je na Oregon Trunk-železnici skočil s tira osebni vlak .Ena oseba je bila usmrčena, in kacih 20 je bilo ranjenih, dve izmed njih bržkone smrtno.

Porotniki hočejo stavkati. V italijanskem mestu Viterbo teče že od marca meseca sem velika pravda proti »kamori«, t. j. mogočni in zloglasni roparski družbi, ki je strah vsej Južni Italiji in ki ima svoj sedež v Neapolju. Nevarni razbojniki stoje pred sodnim dvorom v močnih železnih kletkah. Kljub tem varnostnim naredbam se branijo nekateri porotniki izpolnjevati svoje porotniške dolžnosti, ker se boje maščevanja razbojnikov. Sodišče je porotnikom zaradi tega zvišalo plačo; a porotniki so se le deloma omehčali ter zahtevajo, da se jim zvišana plača odšteje tudi za prejšnje mesece. Če njihovi zahtevi sodišče ne ugodi, groze s — stavko.

Tudi žrtve vročine. Iz New Yorka poročajo, da je prve dni v juliju v Manhattanu in Bronxu poginilo 600 konj med delom vsled vročine. Zdravstveno oblastvo je imelo težave, odstranjevati mrhovino z ulic s primerno hitrostjo.

Zlato v Rusiji. Na Krimu so zasledili v bližini samostana sv. Kozme in Damjana zlato žilo.

IZ VČERAJŠNJE SEJE DRŽAVNEGA ZBORA.

Poslanska zbornica je rešila bančno predlogo in ž njo v zvezi zakonske načrte v drugem in tretjem branju. V debato je posegel tudi finančni minister dr. Mayer z daljšim govorom. Nato se je nadaljevalo posvetovanje o nujnih predlogih glede dogodkov v Drohobiču, o katerih sta poročala notranji minister baron Wickenburg in deželnobrambovski minister Georgi. Med posameznimi socialnodemokraškimi poslanci in člani nemške nacionalne zveze je došlo do burnih prizorov. Konec seje je bil ob 10. uri zvečer. Danes se je seja nadaljevala ob 10. uri dopoldne in bo danes poletno zasedanje končano.

ZAVAROVANJE TRGOVSKIH LADIJ — POVIŠANO.

London, 29. julija. Zavarovalnina trgovskih ladij pri Lloydovi agenturi je za zgubo v slučaju angleško-nemške vojske narasla od torka do danes za 100 odstotkov. Zadnjih 24 ur je narasla od 60 do 80 šilingov. Že sedaj se plačuje zavarovalnina za tri mesece po 150 šilingov od 100 funtov.

Telefonska in brzojavna poročila.

DANAŠNJA SEJA DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 29 .julija. V današnji seji je po govoru poročevalca draginjskega odseka govoril tudi ministrski predsednik baron Gautsch, ki je dejal, da vlada ob sklepih draginjskega odseka ne more molčati, ker jo v to sili zvestoba do pogodbe z Ogrsko. Zato vlada nikakor ne more in ne bo acceptirala stališča, da bi se brez ozira na Ogrsko uvažalo prekomorsko meso ali pa živina iz balkanskih držav. To vlada ne more in noče storiti in zato to naznanja zbornici. Stališče vlade je, da je pomoč mogoča z zvišanjem domače produktivne moči. V trajno zboljšanje, če se uvaža prekomorsko meso ali ako se navežemo na ameriški mesni trust, pa vlada ne veruje. Vlada hoče na vsak način ohraniti zvestobo do pogodbe z Ogrsko. Nato je govoril poslanec profesor Evgen Jarc, ki je dejal, da mestni zastopniki tekmujejo med seboj brez ozira na položaj kmetijstva in skupni državni interes. S tem igrajo v roko šovinistom na Ogrskem, ki hočejo gospodarsko ločitev Ogrske od Avstrije. Interesi avstrijske industrije govore proti takemu stališču. Zastopniki V. L. S. stoje trdno na stališču skupnih državnih interesov. Govor profesorja Jarca je bil živahno aklamiran. Med njegovim govorom je bilo nekaj jako živahnih prizorov med zastopniki posameznih skupin.

Dunaj, 29. julija. Pri glasovanju o draginjskih predlogih je bil predlog socialnega demokrata Reumanna, naj se brez ozira na Ogrsko neomejeno uvaža v Avstrijo prekomorsko meso, odklonjen z 251 proti 174 glasovi. Predlog poslanca Stölzla, naj se tako meso uvaža po potrebi, je bil odklonjen z 191 proti 182 glasovi. Nastal je nepopisen hrušč. Socialni demokratje so divjali in kričali, da se je pri štetju glasov zgodila pomota. Končno so prisilili predsednika dr .Sylvestra k izjavi, da se je zgodila pomota. Sedaj so pričeli pa kričati agrarci, da to ni res in da je bilo glasovanje pravilno. Sejo so morali prekiniti. Sklicana je bila seja načelnikov klubov, ki je zavzela stališče, da je bilo prvotno glasovanje pravilno in da se predlog Stölzlov še enkrat kot resolucija ponovi pri nujnem predlogu o trgovski pogodbi s Črno Goro. Predlog, naj se dovoli Srbiji pod gotovimi pogoji in koncesijami večji uvoz mesa, je bil sprejet z 208 proti 197 glasovi. — Predlog, da sme Srbija uvažati tudi živo živino, je bil odklonjen z 276 proti 172 glasovi. Nato je prišel na vrsto nujni predlog socialnega demokrata Seitza o obtožbi Bienerthovega ministrstva radi uporabe § 14.

ZA PRAVIČNO LJUDSKO ŠTETJE V TRSTU.

Trst, 29. julija. Pri sv. Jakobu se vrši danes velik shod tržaških Slovencev proti sleparstvom tržaškega magistrata pri ljudskem štetju. Iz zanesljivega dunajskega vira je izvedela »Edinost«, **da je c. kr. ministrstvo za notranje stvari privolilo v to, da se izvrši revizija ljudskega štetja tržaškega glede takozvanega občevalnega jezika.** To je hud udarec za tržaški magistrat in za Italijane. Uradno število Slovencev v Trstu se bo tako najmanj podvojilo.

ZA IN PROTI OBSTRUKCIJI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 29. julija. Mestno zastopstvo v Verščecu se je izjavilo proti obstrukciji. Jutri pa se vrši v Budimpešti velik shod za obstrukcijo. Na shodu se bo protestiralo proti vojaškim bremenom in za uvedbo splošne in enake volilne pravice. Na shod, katerega sklicuje socialna demokracija, je povabljen tudi Justh. Na shodu bo naročeno Justhu, naj kot tajni svetnik kraljev vodi pred kralja deputacijo, da se izvede obljuba, da bo v parlamentu prišla najprej na vrsto volilna reforma in potem šele brambna predloga.

VROČINA NA DUNAJU.

Dunaj, 29. julija. Vročina je tudi danes tu zopet silnejša.

ŠTRAJK V GRADCU.

Gradec, 29. julija. V Puchovi tovarni avtomobilov je štrajk. Če se do ponedeljka delavci ne vrnejo na delo, zapre tovarno za šest tednov.

ZRAVJE SV. OČETA.

Rim, 29. julija. Tudi včeraj se je zdravstveno stanje Sv. Očeta izboljšalo, vendar še ni popolnoma trdno. Vnetje grla vpliva slabo tudi na dihanje in delovanje srca. Sveti Oče uživa samo mleko in jajca.

NOVE ITALIJANSKE TOVARNE TOPOV.

Rim, 29. julija. Ob ligurški obali pri Cornigliianu so zgrajene nove tovarne topov, v katerih bodo izdelovali zlasti mornariške topove in oklopne plošče.

VSTAŠKO GIBANJE NA BALKANU.

Solun, 29. julija. Vstaški vojvoda Kavadjev je s 50 četniki že prekoračil kljub turškim stražam reko Vardar in hiti v vilajet Monastir.

KOLERA V ALBANIJI.

Skoplje, 29. julija. Preiskava je dognala, da v Peči razsaja prava epidemija kolere. Do predvčeraj je umrlo 30 oseb in se slučaji množe dnevno. Prebivalstvo beži v gore. Vojaštvo je lokaliziralo Peč in Djakovo, ker je obolelo na koleri deset vojakov in je šest meščanov umrlo na koleri.

GRŠKE VSTAŠKE ČETE POZIVAJO EPIR K VSTAJI.

Solun, 29. julija. Grški vstaški odbor je začel obširno delo za vstajo v Epiru. K osmim najbolj drznim četovodjem so odšla posebna odposlanstva. Četovodje naj utihotapijo orožje in ga razdele med ljudstvo. Naročeno jim je umoriti nekatere turške uradnike ter ljudstvo pridobiti za vstajo, zažgati uradna poslopja in opustošiti nekaj krajev. Denarja imajo mnogo. Četam poveljujejo sami grški častniki. Tudi iz Carigrada poročajo uradno, da so te čete močne, turške pa nezadostne. Tudi bulgarski vstaši so oživeli.

UREDNIK »SRBOBRANA« OBSOJEN.

Zagreb, 29. julija. Bivši poslanec Jovan Benjamin, urednik »Srbobrana«, je bil obsojen danes na dva meseca ječe in na stroške sodnijskega postopanja, ker je predsedniku sodnije v Gospiču, Falkneru, očital nemoralno življenje.

ZAKAJ SO ZAŽGALI CARIGRAD.

Dunaj, 10. julija. Tu sem se poroča iz Carigrada, da so požigalci hoteli uničiti veliki mobilizačni načrt in načrte vrhovnega poveljnika v Albaniji, ki se nahajajo v poslopju generalnega štaba.

PONESREČENI VLAK IZLETNIKOV.

London, 29. julija. Neki vlak z izletniki je trčnil v prazen vlak. 30 oseb je ranjenih.

NAGLA SMRT TURŠKEGA POSLANIKA.

Pariz, 29. julija. Turšik poslanik Abdul Naum se je pri igralni mizi zgrudil mrtev. Zadela ga je kap.

POŽAR NA OGRSKEM.

Budimpešta, 29. julija. V Szecskeresztur je uničil požar 80 hiš. Škoda 200.000 kron.

DIJAKI V IZGNANSTVO.

Peterburg, 29. julija. V Tomsku je bilo 100 dijakov od politične oblasti obsojenih na izgnanstvo zaradi politične agitacije. 375 dijakov je bilo izključenih iz tehnike.

Štajerske novice.

š **Duhovniška vest.** Župnijo Belevode pri Šoštanju je dobil č. g. Jožef Lassbacher, dosedaj kaplan v Jarenini. Pomotoma se je poročalo, da je g. Lassbacher reprezentiran na župnijo Št. Ožbolt ob Dravi.

š **V Mariboru** imajo res smolo z uradnimi stavbami in enakimi podjetji. Poslopje mariborskega okrajnega glavarstva je tako «zafurano«, da niti ne bodo imeli vsi uradi prostora.

š **»Kolera« na Štajerskem.** Te dni se je vrnil v Kapfenberg sin neke uradniške rodovine, ki je bival nekaj časa na jugu države. Ker se je pri fantu pojavila driska in ker je prišel od morja, se je brž zanesla po okolici strašna novica, da je kolera že tudi med Gornjimi Štajerci. Sanitetni urad je pa preiskal odpadke in dognal, da je vse to le navadna bolezen, ki jo povzroči sadje ali pa kaka druga jed. Sicer je pa javil zdravstveni oddelek pri namestništvu, da je imel poslednji čas že opravka s kakimi 50 takimi slučaji bolezni »colera styriaca«.

š **Orožnik prestrelil človeka.** Iz Brežic poročajo: Posestniku Travnikarju iz Malega vrha pri Brežicah je bilo pred tremi meseci prodano na javni dražbi vse posestvo in pohištvo. Ker ni bilo kupcev, je bilo prodano po mrtvi ceni. Travnikar pa ni hotel zapustiti svoje domačije, vsled česar je sodnija določila, da ga siloma vržejo na cesto. Dne 25. t. m. sta prišla sodnijski sluga in orožnik v spremstvu občinskih mož na Travnikarjevo domovje in zahtevala, da se umakne novemu kupcu. Travnikar je izjavil: Glavo za glavo! Rajše obležim na licu mesta mrtev, kot da bi zapustil svoje domovje. Nato se je splazil na streho, odkoder je s samokresom streljal na neljube goste; vsled tega je orožnik oddal nanj tri strele: enega v prsi, drugega v pleča in tretjega v zgornjo plat noge. Potem so Travnikarja naložili na voz in odpeljali v bolnišnico v Brežice, kjer se bori s smrtjo. Vse ljudi, ki so videli v okrvavljene rjuhe zavitega ranjenca, je pretresla groza. — Dne 27. t. m. se je pripeljal v svrho preiskave orožniški poročnik in se podal z orožnikom na lice mesta.

š **Zastrupila** se je v Trbovljah v torek, dne 25. t. m., Julijana Knez, žena pred enim tednom umorjenega Viktorja Kneza. Prepeljali so jo v tukajšnjo in nato v ljubljansko bolnišnico; toda najbrže ne bo več okrevala. To je v tem mesecu že peti samoumor, oziroma uboj pri nas.

š **Za notarja v Gorenji Radgoni** je imenovan notarski kandidat Henrik Požun.

š **Ogenj na vodi.** Dne 24. t. m. je nalovil lastnik mlina Miško Cipot, doma iz Dokležovja ob štajerski meji blizu Verženja v Muri rib, katere si je potem pripravljal za prigrizek in sicer v njegovo nesrečo v mlinu v hišici. Po neprevidnosti so se vnele deske okoli cevi, ki štrli iz hišice in v trenotku je objel ogenj suho streho in mlin. Celo njegovo premoženje je bilo v par urah žrtev ognja. Ponesrečenec je zaveden ogrski Slovenec ter je potreben nujne pomoči tembolj, ker ni bil zavarovan. Škode ima do 4000 K.

š **Žrtev Mure.** Železniški sprevodnik M. Korent, stanujoč v Spielfeldu ob Muri se je dne 26. t. m. ob pol osmi uri zvečer v Muri kopal in sicer ob železniškem mostu. Nesreča je hotela, da je prišel v vrtinec, iz katerega se ni mogel več rešiti. Neki železniški uslužbenec, ki je bil ž njim, je skočil za njim, hoteč ga rešiti, a brez vspeha. Ko je prišla pomoč, je bil že mrtev. Korent zapušča ženo in več nepreskrbljenih otrok.

š **Štiri prste je odrezala** 50letnemu delavcu Alojziju Žniderščiču v Cerkovcih, okraj Ptuj mlatilnica pri delu.

š **Vlom.** V noči 26. t. m. so vlomili v Radgoni tatovi v pisarno skladišča pivovarne Reininghaus. Skušali so odnesti blagajno. Ker pa so morali razbiti neka vrata, so zbudili neko stranko, ki je stanovala v bližini. Tatovi so pobegnili na strele iz revolverja. V isti noči je bilo izvršenih v Radgoni več vlomov, pri čemur je bilo neki stari dekli ukradeno vse njeno imetje.

š **Tat ušel iz vlaka med vožnjo.** Dne 24. t. m. se je peljal lesni trgovec Matija Perkman iz Postojne z osebnim vlakom iz Štajerskega v Ljubljano. V Hrastniku je vstopil nek čedno oblečen človek v isti oddelek železniškega voza kjer je Perkman sedel sam. Ko je tujec opazil, da je ta zaspal, mu je potegnil iz notranjega žepa denarnico, v kateri je bilo 400 K. Perkman se je zbudil, iztrgal tatu denarnico ter začel vpiti, da bi priklical ljudi, ki bi tatu prijeli. Toda tat se je trgovcu iztrgal iz rok ter skočil iz vlaka med vožnjo. Ko so pozneje preiskovali mesto, kjer je lopov skočil z vlaka, niso našli nobenega sledu za njim. Odnesel je torej srečno pete.

š **Dražje meso.** Ceno govejega mesa zvišajo graški mesarji s 1. avgustom za 10 v pri kg.

š **Nagla smrt.** Veleposestnik Anton Rečnik se je peljal v torek nekako ob 7. uri zvečer s sejma iz Slov. Bistrice domu proti Konjicam. Na Tržaški cesti pa se mu splašil konj in 52letni mož je padel s tako silo z voza, da je obležal na mestu mrtev. Rajnik je zapustil vdovo z desetero nepreskrbljenih otrok.

š **Delo alkohola.** V Mariboru je bil dner 27. julija obsojen 26 let stari posestnikov sin Anton Predikaka iz Gorice pri Mariboru v osemmesečno težko ječo, ker je dne 21. maja z ročico obdelal gostilničarko Jero Plečnarjevo v svoji domači vasi. Predikaka se ga je bil do večera že pošteno navlekel in kakor se že pijanci radi čutijo žaljene, je tudi on »užaljen« odšel, a se je že ob 11. uri zvečer zopet vrnil, da si dobi zadoščenja. Ker pa ni nikogar našel, je udaril meni nič tebi nič enkrat krčmarico po glavi, drugič jo je pa oplahnil z ročico po rami. Nato je še stolkel nekoliko podob in zatem zadovoljen s svojim uspehom odšel. Ker se pa nobeno delo naj ne opravlja zastonj, ga je sedaj sodišče nagradilo za junaške čine.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Še enkrat vljudno prosimo, naj se nam daljše dopise za sobotno številko pošlje v petek zjutraj! Sploh pa prosimo, naj se gg. dopisniki kratko izražajo.

* * *

Dunaj: Pošta dostavila zvečer.

Šmartno pri Litiji: Priobčimo v torek!

Kurzi efektov in menjic.

dne 28. julija 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	92·15
Skupna 4% konv. renta, januvar—julij	92·15
Skupna 4·2% papirna renta, februar—avgust	95·80
Skupna 4·2% srebrna renta, april—oktober	95·80
Avstrijska zlata renta	116·20
Avstrijska kronska renta 4%	92·10
Avstrijska investic. renta 3½%	80·55
Ogrska zlata renta 4%	111·25
Ogrska kronska renta 4%	91·—
Ogrska investicijska renta 3½%	80·20
Delnice avstrijsko-ogrske banke	19·52
Kreditne delnice	658·50
London vista	239·85
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117·22½
20 mark	23·48
20 frankov	19·—
Italijanski bankovci	94·55
Rublji	2·53½

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306·2 *m*, sred. zračni tlak 736·0 *mm*

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v *mm*	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v *mm*
28	9. zveč.	738·2	25·2	sl. jvzh.	jasno	0·0
29	7. zjutr.	738·7	20·6	sl. jjvzh.	jasno	
	2. pop.	736·4	33·0	sr. jjvzh.	pol. obl.	

Srednja včerajšnja temp. 25·3° norm. 19·9°.

Avtomobili

Vsem naprej, povsod zmagovalci.

LAURIN & KLEMENT

priljubljena in najboljša znamka.

LAURIN & KLEMENT akc. dr., Mladaboleslav.

Zastopnika: Nikodem & Wetzka, Gradec.

896

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 28. julija.

Pšenica za april 1912	11·02
Rž za oktober 1911	9·16
Oves za oktober 1911	8·15
Koruza za april 1912	7·72
Koruza za maj 1912	7·52

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo

osveževalno in mizno pijačo

pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina

Ta pijača vpliva ohladilno in oživajoče, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepilo. (VIII.)

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,** želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami n vinom.

Zaloge pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452—49

LETNIK 1912 naše

„Družinske pratike'

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa **v Ljubljani:** v „Katoliški bukvarni", prodajalni „Katol. tisk. društva", dalje v trgovini Anton Krisper, Vaso Petričič in Ivan Korenčan; **v Trstu:** prodajalna „Katol. tisk. društva". Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si usiljevati drugih pratik.

Zahvala. 2312

Potrti vsled smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, sina, brata, svaka, strica in zeta, gospoda

Josipa Pogačnika

sluge trgovske in obrtne zbornice

izrekamo vsem prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo za izkazano sočutje in za mnogobrojno častno spremstvo pri pogrebu. Zlasti se iskreno zahvaljujemo č. g. duhovnikom, sl. trgovski in obrtni zbornici za krasni venec, preblagorodnima gospodoma tajnikoma trgovske in obrtne zbornice g. dr. Murniku in g. dr. Windischerju. Dalje se zahvaljujemo vsem gg. svetnikom ter gg. uradnikom trgovske in obrtne zbornice, vsem cenjenim damam ter sl. pevskemu društvu „Ljubljanski Zvon" za ginljive žalostinke pred hišo, v cerkvi in ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se tudi cenj. stanovskim tovarišem ter vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov.

Presrčna hvala vsem!

Ljubljana, 29. julija 1911.

Žalujoči ostali.

✝ 2308

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, oziroma mati, sestra in hčerka, gospa

Antonija Černe

danes v petek 28. julija 1911 ob ½9. uri zvečer po dolgotrajni mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 32. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bode v nedeljo dne 30. julija ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Štepanji vasi št. 27 na pokopališče pri Božjem grobu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Štepanja vas pri Ljubljani, dne 28. julija 1911.

Franc Černe soprog. **Antonija** hčerka.

Marija Brajer mati. **Ivanka** sestra.

Sprejme se deklica iz poštene hiše kot

učenka

za manufakturno trgovino. Poizve se **Kuhnova cesta štev. 3.** 2241

Hiša na prodaj.

Kdor želi stanovati na zelo prijaznem prostem kraju tik Ljubljane naj kupi hišo v **Jaršah štev. 23** oddaljeno par minut od 5 razredne šole pri sv. Petru v Ljubljani. Kupni pogoji zelo ugodni. Več se izve ravnotam. 2204

Zahvala.

Za nenavadne dokaze sočutja ob smrti moje ljube mamice, blagorodne gospe

Terezije Renier roj. Geyer

ki so mi dohajali od blizo in daleč izrekam vsem najsrčnejo zahvalo.

Krško, dne 28. julija 1911.

I. Renier resign. župnik

2310

Brzojavke: Prometbanka Ljubljana. C. kr. priv. **Telefon št. 41.**

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Stritarjeva ulica št. 6. Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje **denarnih vlog** na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje **vrednostnih papirjev** strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 2094

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Računski sklep občine ljubljanske

od 1. januarja do 1. septembra 1910

ko je bil IVAN HRIBAR župan ljubljanski

in njegov končni efekt do 31. decembra 1910.

I. Uprava v obče.

Redni dohodki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Razne pristojbine etc.	21185	—	21301	37
	21185	—	21301	37

Redni izdatki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Funkcijske pristojbine	10080	—	6913	28
Plače uradnikom	165992	—	166314	52
Redarstvo	100731	—	98958	48
Plače slugam	20859	—	17542	50
Deputati in drugo	13290	—	15677	28
Nagrade in podpore	3600	—	3182	—
Pokojnine itd.	43467	—	43400	44
Pisarn. potrebščine	25426	—	30445	90
Potni stroški	2975	—	1851	84
Patrolje	600	—	418	61
Oskrbovanje jetnikov	770	—	849	17
Razni upravni stroški	1830	—	1940	07
Dispozični fond	3000	—	3000	—
Telefon	881	—	1070	—
Gasiln. društvu	4000	—	4000	—
Vrtnarst. in gozdarstvo	7192	—	7499	—
Članarina posr. za delo	50	—	50	—
	404743	—	403113	01

II. Uprava mestne imovine.

Redni dohodki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Poslopja in zemljišča	18548	—	21301	37
Vrednostni papirji	8559	48	16902	—
Mestna vžitnina	93268	—	93268	—
Posebne mest. priklade	210000	—	174732	—
Mestne doklade	473074	—	400685	21
Povračilo klavn. prist.	11000	—	11000	—
Gostaščina	110000	—	114997	38
Tržna štantnina	2300	—	2385	26
Mestni lov	740	—	740	—
Ledenica	200	—	200	—
Tržne pristojbine	11350	—	11626	44
Pasji davek	5500	—	5844	—
Podturnska graščina	17258	—	8346	31
Prebitek loter. posojila	53270	—	65000	—
„ mestne elektr.	25742	—	29760	73
Topničarska vojašnica	41596	—	41596	05
Razno	7260	—	9247	74
	1106122	—	1007751	36

Redni izdatki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Poslopja in zemljišča	34795	—	36443	13
Vrednostni papirji	3774	—	3773	78
Mestne Davščine	1654	—	1862	47
Podturnska graščina	16487	—	18739	83
Ljubljanski grad	4901	—	4424	94
Staro vojaško oskrbov.	—	—	12728	87
	61611	—	77973	02

III. Ceste, ulice, trgi, sprehajališča.

Redni dohodki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Mestna cestarina	66000	—	66000	—
Doneski	10511	—	10459	94
	76511	—	76459	94

Redni izdatki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Poprava in vzdržavanje	62782	—	74369	40
Čiščenje mesta	49510	—	77056	93
Razsvetljava mesta	24650	—	16852	60
	136942	—	168278	93

IV. Zdravstvene in blagotvorne zadeve.

Redni dohodki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Mrliški ogledi	1680	—	1484	—
Ljudska kopelj	7950	—	8254	02
Razno	30	—	303	20
	9660	—	10041	22

Redni izdatki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Plače, lj. kopelj itd.	38677	—	42166	33
Blagotvorni stroški	94498	—	84566	80
	133175	—	126733	13

V. Šolstvo, znanost in umetnost.

Redni dohodki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Razni dohodki	42138	—	36135	36
	42138	—	36135	36

Redni izdatki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Ljudsko šolstvo	49520	—	51374	87
Razna učilišča	84187	—	84995	81
Razno	15470	—	25973	10
	159177	—	162343	78

VI. Vojaška nastanitev.

Redni dohodki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Razni dohodki	3756	—	2267	84

Redni izdatki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
	2380	—	2287	—

VII. Razno.

Redni dohodki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Razno	852	—	452	54

Redni izdatki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Razno	6380	—	5739	16

Rekapitulacija.

Redni dohodki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
I. Uprava v obče	21185	—	21301	37
II. Uprava mest. imov.	1106122	—	1007751	36
III. Ceste, ulice, trgi	76511	—	76459	94
IV. Zdravstvo etc.	9660	—	10041	22
V. Šolstvo etc.	42138	—	36135	36
VI. Vojaška nast.	3756	—	2267	84
VII. Razno	852	—	452	54
Skupaj	1260224	—	1154409	63

Proti proračunu **za 105.814·37** manj dohodkov.

Redni izdatki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
I. Uprava v obče	404743	—	403113	09
II. Uprava mest. imov.	61611	—	77973	02
III. Ceste, ulice, trgi	136942	—	168278	93
IV. Zdravstvo etc.	133175	—	126733	13
V. Šolstvo etc.	159177	—	162343	78
VI. Vojaška nast.	2380	—	2287	—
VII. Razno	6380	—	5739	16
Skupaj	904408	—	946468	11

Proti proračunu **za 42.060·11** več izdatkov.

Izredni dohodki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Posojila	—	—	974350	—
„ za osušev. barja	—	—	9418	53
Skupilo za zemljišča	—	—	85338	90
Razno	—	—	17196	07
	—	—	1086303	50

Izredni izdatki

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Amortizov., obrestov.	148675	—	148673	33
Slovenski filharmoniji	20000	—	18333	26
Tujski promet	4000	—	4432	93
Kanaliz., Prisojna ulica	5230	—	—	—
„ Kolizejska ul.	2550	—	—	—
„ S. Gregorčič. ul.	6200	—	—	—
„ Hilšerjeva ul.	3262	—	9577	25
4¼% od 1,200.000 K	58248	—	45780	12
Dramatičnemu društvu	14000	—	14000	—
Razni izredni izdatki	—	—	104994	25
Most na Poljanah	—	—	32077	67
Zgradba viš. dekl. šole	—	—	60155	81
„ c. kr. obrtne šole	—	—	497613	12
„ šole na Prulah	—	—	83617	54
Augm. skladišče	—	—	64486	77
Švicarija	—	—	60595	39
Razno	85166	—	76164	62
	347329	—	1220502	06

Izdalo proti proračunu za 873.173·06 kron več.

Prehajalni dohodki . . . . . K 550660·01 **Prehajalni izdatki** . . . . . K 664063·26

Rekapitulacija.

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Redni dohodki	1260224	—	1154409	63
Izredni „	—	—	1086303	50
Prehajalni „	—	—	550660	01
	1260224	—	2791373	14

	Proračun 1910 K	v	Uspeh 1910 K	v
Redni dohodki	904408	—	946468	11
Izredni „	347329	—	1220502	06
Prehajalni „	—	—	664063	26
	1251737	—	5831033	43

Skupni dohodki . . . . . K 2791373·14
Blagajnični preostanek . . . . . „ 46274·07

K 2837647·21
Skupni izdatki . . . . . „ 283103343
Blagajnični preostanek 31. decembra 1910. K 6613·78

I. Mestni zaklad.

Aktiva

	K	v
Glavnice	390449	95
Poslopja in zemljišča	3882366	40
Premičnine	207358	90
Aktivni zaostanki	223182	54
Blagajnični prebitek 1910	6613	78
	4709971	57

Pasiva

	K	v
Dolg raznim ustanovam	91185	55
„ pri m. hran. ljubj. od 400.000 K	338989	78
Dolg pri mest. hran. ljublj. od Galetove hiše	49426	37
Dolg pri mestni hranilnici ljubljanski od 1,600.000 delež	970244	21
Dolg pri mestni hranilnici ljubljanski za vojaško preskrbov.	355398	18
Dolg pri mestni hranilnici ljubljanski za osuševanja barja	236932	21
Dolg pri mestni hranilnici ljubljanski od 2,450.000 delež	1674350	—
Ostanek dolga pri kranjski hran.	744656	38
Pasivni zaostanki	15631	21
	4476813	89

Čisto premoženje 4.709.971·57 — 4.476.813·89 bi torej znašalo 233.157·68 kron. — Ker se je pa cesarja Franca Josipa most z vrednostjo 254.600 kron postavil med aktivo, kar se mora vsekakor izločiti, bi bil prav za prav **primankljaj 21.442·32 kron.**

II. Meščanska imovina.

Aktiva . . . . . K 889418·60 **Pasiva** . . . . . K 360044·55

III. Ubožni zaklad.

Aktiva . . . . . K 800084·39 Pasiva . . . . . K 5186·86

IV. Ustanovni zaklad.

Nominalna vrednost . . . . . K 553498·40

V. Mestno loterijsko posojilo.

Dohodki . . . . . K 193345·61 Izdatki . . . . . K 139300·23
Prebitek . . „ 53045·38

VI. Mestni vodovod.

Dohodki

	K	v
Vodovodna naklada	137437	42
Večja poraba vode	48240	02
Vodomerščina	3611	—
Pristojbina ed hidrantov	1722	—
Razno	812	21
	191822	65

Izdatki

	K	v
Plače, premog itd.	163566	31
Prebitek	28256	34
	191822	65

Vode je bilo dvignjene l. 1910. 1,796.278 m³ povprečno na dan 4921 m³ = 4,921.000 litrov.

VII. Mestna klavnica.

Dohodki . . . . . K 56037·60 **Izdatki** . . . . . K 34571·86
Prebitek . . „ 21465·74

Zaklano je bilo l. 1910: Goveje živine 5268, prašičev 9943, telet 8660, kozlov in ovac 2216, kozličkov 2093, konj 21, svežega mesa se je vpeljalo 55.844 kg.

VIII. Mestna elektrarna.

Dohodki

	K	v
Za porabo toka	284634	31
Za javno razsvetljavo	12000	—
Elektroštevnina	16310	90
Instalacija	23780	63
Obrestni in skontni	1044	49
	337770	33

Izdatki

	K	v
Plače premog itd.	301362	48
Prebitek	36407	85
	337770	33

Pijte samo **„Tolstovrško slatino“** ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kisla voda. 1471 Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

Priznano največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tordka.

Franc Čuden, urar

Ljubljana, Prešernova ulica 1

samo nasproti Frančiškanske cerkve

je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »Union« v Genovi in Bielu

on torej lahko po originalno tovarniških cenah

garantirano zanesljive, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem v zlatu, tulu, srebru, nikeljnu in jeklu

prodaja. 637 1

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. — Ceniki zastonj in poštnine prosti.

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša. Posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago :: in po meri izdelano perilo. :: 1787 (1)

Vzorci so vsakemu na razpolago.

M. DRENIK Ljubljana, Kongresni trg št. 7 889

Največja zaloga ženskih ročnih del

in pripadajoče potrebščine. — **Vezenje na roko. — Tamburiranje. — Montiranje. — Plisiranje. — Predtiskarija. — Bogata zaloga telovadske obleke. — Naročila se izvršujejo točno in vestno.**

MLATILNICE

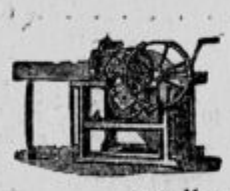

lahko tekoče z rokami za goniti

Mlatilnice vsakovrstne z vratilom (gepeljni).

Mlatilnice z motorjem na bencin (najceneja gonilna sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po 603

zelo znižanih cenah

pri

Karol Kavšeka nasledniku

SCHNEIDER & VEROVŠEK

trgovina z železnino **v Ljubljani, Dunajska cesta 16.**

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča, preden kupi kak stroj.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana Turjaški trg št. 7 **Ljubljana**

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vožički itd.

Ustanovljena 1847. Najnižje cene. Najsolidnejše blago. Ustanovljena 1847.

3304

SINGER „66“

IZVIRNI SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI

Šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov!

1322

Singer Co. delн. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana	Kranj	Kočevje	Novo mesto
Sv. Petra cesta 4.	Glavni trg 53.	Glavni trg 79.	Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako zaželjeno pojasnilo; vzorci za vezenje, krpanje in šivanje zastonj in franko.

Termalno in močvirno kopališče

Stubičke Toplice, Hrvaško

1525

Termalni vrelci 53° C topl. in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju, revmatizmu, išiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožn. boleznim, ter tudi za rekonvalescente. Najboljša vporaba studenčn. blata, podobno frankovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. — Zdravil. godba.

Postaja Zabok in :: postajališče :: Zagorske železnice ‚Stubičke Toplice‘.

Sezona traja : od 1. maja : do 30. oktobra.

Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša :: brezkonkurenčna prav :: dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svitlobo.

Sobe od K 1·— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvaško. Pošta Zabok, brzoj. post. Stubica. Interurbanska telef. postaja

Št. 12740. 2272

Razpis.

Za zgradbo železobetonskega mostu čez Savo pri Mojstrani

na 24.400 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna, naj se predlože do

12. avgusta t. l.

ob 12ih opoldne podpisanemu deželnem odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatene z napisom: **„Ponudba za prevzetje gradbe mostu pri Mojstrani“.**

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg) v uradnih urah.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 25. julija 1911.

Telefon štev. 16. 157 Telefon štev. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.